

Semmi rendkívüli

Valamikor régen, még a múlt században Kosztolányi Dezső írt egy riportorozatot vagy portrészorozatot, amelynek darabjaiban a pesti utca embereit, járókelőit, munkásait szólította meg.

Én ugyan ilyet még nem készítettem soha, de tudom, egy kisvárosban, mint a mi Füredünk, vannak azért olyan foglalkozások, amelyekre csak akkor kerül egy kis fény, amikor netalán botrány történik körülöttük. Ilyenek például a közterület-felügyelők vagy a parkolás-ellenőrök.

Nos, ők azok, akiket nem kedvelnek egyesek. Ővelük veszekednek. Megfigyeltem már, általában azok a leghangosabbak, akik a legnagyobb bajt csinálják, akik ki akarnak bújni a törvény hatálya alól, akik szereznek a kiskapukat, s akik úgy érzik, nekik mindent szabad, akik egy forintért minden csalafintaságra képesek. S aztán jön a vita, a veszekedés, a durvaság. Ma ez egy indulatos ország, s aki a rendbontókat figyelmezteti, még életveszélyesen meg is sérülhet.

E hosszú bevezetés csak arra volt jó, hogy elmondjam, a város folyamatos és tisztességes működtetését milyen sokan végzik. Aikről soha nem írunk, akik nem szerepelnek az első oldalakon, akiknek a munkája, úgy tűnik, nem ér fel a pernyi celeblényekével, s akik nélkül több lenne a zavar a város életében, annak hétköznapiiban.

Ilyenek számomra tehát a parkolóőrök is. Semmi rendkívülit nem csinálnak, naponta lerónak tíz-húsz kilométert, s csálhatatlan ösztönrel mindig ott bukkannak fel, ahol a szabálytalanság történik. Hogy csinálják, nem tudom. Persze lehet rájuk panaszkodni, de amit én tapasztaltam legutóbb, messziről nézve, az éppen dicséretes dolog volt. A nemrég megnyitott városközi parkolóba beálló autó vezetőjével tisztességesen, korrekteen beszéltek, elmagyarázták, hogy ott már van parkolóóra, hogyan kell azt használni. Szerfölött udvariasak voltak, ám bár azt soha nem láttam, meddig bírják idegekkel, ha valaki vehemensen rájuk támad. Gondolom, kaptak ilyen kiképzést is. Mert ez ma már felkészülés nélkül nem megy.

Praznovszky Mihály

Megérkezett az első hajó

A szigligeti várkapitány ágyúlövése jelezte, hogy megérkezett a mólóhoz Siófokról az idei első hajó, ezzel megkezdődött a 167. balatoni hajózási szezon.

Rendkívül barátságosan idő van, de a Balaton vízszintje jól alakul, várhatóan nyugodt szezon lesz az idén – hangzott el a hagyományos ünnepségen.

– Szokatlan az időjárás, viszont nagy nyugalommal várhatjuk az idei szezont. A Balaton vízminősége és vízszintje egyaránt kitűnő, úgy tűnik, napokon belül a tó elérheti a 110 centiméteres legmagasabb szabályozási szintet. Mindez jó nyarat és hajózási szezont ígér – mondta a hajókikötőben tartott megnyitóbeszédében dr. Bóka István polgármester, aki emlékeztetett arra, hogy húsz évvel ezelőtt alakult meg az önkormányzatok összefogásával a Balatoni Regioná-

A Bahart Zrt. legújabb hajójával, a Szigligettel érkeztek meg a siófokiak. A polgármesterek hógolyóval búcsúztatták a telet. A füredi néptáncosok köszöntötték a hajósokat

lis Fejlesztési Tanács, ami igen jelentős esemény volt, hiszen csak közös erővel lehet tenni a Balatonért és a tó turizmusából élő településekért.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Tavaszi állásbörze

Továbbra is markánsan meghatározza a füredi munkaerő-piaci helyzetet a szezonális. A hagyományosan megtartott állásbörzén 25 munkáltató kínált állást, zömében szezonálisat, de néhány éves állásra is jelentkeztek az érdeklődők. Minimálisan csökkent az álláskereső száma, ez egyrészt a közfoglalkoztatásnak köszönhető, de jelentős a már egész évben külföldön dolgozó fürediek száma is. Ez utóbbit támasztja alá, hogy az egyik helyi szálloda a börzén sem talált németül is beszélő portást.

A Községi Házban megtartott börzén dr. Bóka István polgármester elmondta, nem akarja szépíteni a helyzetet, látja, hogy egy igen speciális helyzet alakult ki Füreden és a térségben. Tudjuk, hogy egyre többen a közeli Ausztriában vállalnak munkát, akár egész évre is kint maradnak. A jelenlegi gazdasági környezetben csak a vállalkozók és a munkavállalók tudják megoldani ezt a helyzetet, a város önmagában nem képes munkahelyeket teremteni – tette hozzá.

Végül az állást kínáló cégektől azt kérte, legyenek jó munkálta-

tói a dolgozóiknak, becsüljék meg őket.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának vezetője elmondta, minimális, de kedvező változások álltak be a füredi álláskereső számában, ami részben a közfoglalkoztatásnak köszönhető. Míg januárban általában 1200 regisztrált álláskeresőt tartanak nyilván, úgy augusztusban kb. ötszázan várnak munkára. Az elmúlt időszakban 340-en vettek részt a közfoglalkoztatásban. *Katonáné Bellovits Andrea* a Balatonfüredi Napló kérdésére válaszolva hozzátette, a központ több pályázattal is támogatja a munkáltatókat, ezek egyike a munkahelyteremtő beruházás pályázat, valamint a munkahely-megtartó támogatás. Az álláskeresőket képzésekkel, tanfolyamokkal várják egész évben, illetve aki úgy dönt, hogy önálló vállalkozást szeretne indítani, hamarosan akár hárommillió forintos támogatást is igényelhet majd. Bővebb információval a füredi ki- rendeltségen állnak rendelkezésre.

Bán László

Újra piac Füreden

Idén szombatonként nyit ki a vásárcsarnok előtti téren

Ismét kinyit a termelői és bolhapiac a vásárcsarnok előtti téren. A kirakodóvásár, igazodva az igényekhez, idén szombatonként üzemel majd. Napijegy váltásával lehet árusítani a piacon, a szervezők elsősorban termelőket várnak. Bioélelmiszer, bor, pecsenye, használt cikk és régiség együtt.

– Igazodva a vásárlók és az árusok igényeihez, idén szombatonként üzemel majd a piac, remélhetőleg így sokkal nagyobb lesz a forgalom. Új kőasztalokat helyeztünk ki a térre, lesznek pavilonok is. Továbbra is az a cél, hogy egy minőségi vásárnak adjunk itt helyet, várjuk a termelők jelentkezését és azokat, akik még jó

állapotban lévő tárgyakat, régiségeket kínálnak. A körülmények kulturáltak, hely van bőven, már az első piacnapon kinyit a pecsenyesütő, így lehet majd enni, inni is a téren. Abban bízunk, hogy egyre bővül majd az árusok kínálata – válaszolta a balatonfured.hu kérdésre *Szeles Ákos*, a Probio Zrt. munkatársa.

Őstermelők, kereskedők, bioélelmiszer-, illetve termékkészítők, régiség- és használtcikkpiacozók, népművészeti és népi iparművészeti termékeket forgalmazók, pecsenyesütők és bortermelők jelentkezését várják ezúttal is. Megfelelő őstermelői, illetve kereskedői iratokkal rendelkezők jelentkezhetnek a vásárra, a bolhapiacra viszont a helypénz kifizetése után bárki kihozhatja eladásra kínált tárgyait.

A piac minden szombaton 07–15 óra között lesz nyitva, árusí-

tani a napidíj befizetése ellenében lehet.

Előzetes jelentkezés és további információ hétköznapi 7–12 óra között személyesen a vásárcsarnok igazgatójánál, illetve telefonon a 30/950-6261 telefonszámon vagy a probioirt@probioirt.hu címen.

Ezt a címet a spamrobotok ellen védjük. Engedélyezze a Javascript használatát, hogy megtekinthesse, e-mail címen lehet.

A Probio Zrt., igazodva az igényekhez, tavaly áprilisban nyitotta meg az új piacot a vásárcsarnok előtti téren, ahol a vörösboros lekváron át a házi készítésű mézen, szótteseken, palántákon, antikvár könyveken keresztül a használt cikkekig sokféle portékát lehetett kapni.

Martinovics

TARTALOM

Bujtor-szobor a móló előtt

Május 5-én szobrot kap Bujtor István. Farkas Ádám szobrászművész alkotását a füredi móló előtt, a Vitorlás téren avatják fel.

3. oldal

Botlókövek Balatonfüreden

Április 16-a a holokauszt áldozatainak emléknapja. 1944-ben a Kárpátalján ezen a napon kezdődött el a magyar zsidóság gettókba kényszerítése. Az Országgyűlés 2000-ben úgy döntött, ezt a napot a holokauszt emléknapjává nyilvánítja. Balatonfüreden 1944. május 16-án 153 füredi zsidót vagonírozta be az állomáson. Z. Karkovány Judit írása nekik állít emléket.

5. oldal

Magyar bajnokok a junior kézisek

Veszprém, Csurgó és Szeged junior csapatait megelőzve, mindegyik együttest magabiztosan legyőzve, pontvesztés nélkül lettek bajnokok a füredi juniorok.

11. oldal

Nyárra megépül a központ

A szezonra elkészül a füredi futballklub új rekreációs központja, amelynek a sportturizmus-hoz köthető szolgáltatásait a nyári hónapokban időszakosan bárki igénybe veheti. A rehabilitációs részleg mellett továbbfejlesztik a pálya infrastruktúráját, és kisebb vendéglátóhely is üzemel majd itt.

A füredi futballklub bevételt remél az új fejlesztéstől

húszegység rehabilitációs központot építünk, lesznek benne rendelők, kezelőhelyiségek, erőnléti terem, kisebb wellnessrész, és rendszeresen rendelkeznek majd itt sportorvosok, masszőrök. Az egyesület tagjainak minőségi kiszolgálása mellett nem titkolt cél, hogy többletbevételt is hozzon ez a klubnak, amire nagy szükségünk van.

A társasági nyereségadóból igényelhető támogatásokra (TAO) beadott pályázaton nyert az egyesület, így különböző gazdasági társaságok adójából végül 173 millió forintot gyűjtöttek össze, amely a beruházás hetven százalékát fedezi.

A többi költséget önerőből, illetve az önkormányzattól kapott visszatérítendő, 30 millió forintos hitelből biztosítják.

– Egy közel nyolcszáz négyzetméter alapterületű, kétszintes,

működtetésre – nyilatkozta dr. Csákvári Tamás, a BFC elnöke.

A sport klub vezetője elmondta: a tervek szerint június 15-én adják át az új központot, amely a klubháztól különálló, ám ahhoz kinézetében szervesen kapcsolódó épület lesz.

Az ősz végére a régi klubház helyén egy kisebb, 350 négyzetméter alapterületű, szintén kétszintes kiszolgáló épületet is emelnek. Itt raktárak, tárolók és konferenciaterem kap helyet, illetve egy kisebb vendéglátóegység, az emeleten pedig a sportolók elszállásolását szolgáló négy apartman.

– Az új rehabilitációs részleggel élhetőbb, komfortosabb lesz a sporttelep, egy valóban modern és többféle szolgáltatást nyújtó klubházunk lesz. A füves pályára kiépítjük a világítási rendszert és a jelenlegi lelátó egy részét befedjük. Ezzel, úgy gondolom, lehetőségeink határához értünk, az ingatlan adottságait kihasználtuk, innentől a biztonságos működtetés feltételeinek megteremtése lesz a legnagyobb feladat – fogalmazott Csákvári Tamás.

A füredi futballklub jelenleg hetven amatőr sportolónak és a kölyökklub révén mintegy 120 gyereknek nyújt sportolási lehetőséget. A beruházások révén várhatóan 6–8 új munkahely is létesül a városban. A rekreációs központot az egyesület működteti majd, a kisebb épületben helyet kapó vendéglátóegység hosszú távú közös üzemeltetésére viszont füredi vállalkozót keresnek.

Martinovics Tibor

Gasztronómia, sport, zene és művészetek

Idén is megrendezték az Utazás kiállítást Budapesten, ahol Balatonfüred ismét nagy sikerrel vett részt. A 2013. évi budapesti Utazás kiállításon 30 ország képviselte magát 500 kiállítóval, kb. 50 000 látogatója volt a vásárnak. A rendezvény díszvendége Lengyelország és Nyíregyháza volt, kulturális díszvendégként pedig Kalocsa szerepelt.

A kiállításon Balatonfüred városát a Balatonfüredi Turisztikai Egyesület képviselte a Balatoni Regionális Marketing Iroda (BRMI) társ kiállítójaként 60 négyzetméteren.

Társ kiállítóink voltak: Anna Grand Hotel, Flamingo Hotel, Panoráma Hotel, Danubius Balatonfüredi Szállodák (Annabella és Marina Hotel), Club Tihany.

Standon attrakcióként szolgált a borkóstoltatás, a Balatonvin Borlovagrend szervezésében bemutatkozott a Salánki Pincészet, Hudák Pincészet, Lidia Borház és Koczor Pincészet. Március 2-án, szombaton délután került sor a szokásos borlovagrendi felvonulásra. Péntek délután a Füredi Arcélek című program keretén belül

Az egyesület 2013-as évre vállalt ötféle kiadványa közül három elkészült: a Szállás- és gasztronómiai kalauz, az Éves rendezvénytáptár és a Balatonfüredi útikalauz

Balanyi Szilárddal és Szathmári Jánossal ismerkedhettek meg az érdeklődők. Szombaton reformkori ruhába beöltözött hölgyek népszerűsítették a város rendezvénykatalógusát.

A közönségnapokon élénk érdeklődés mutatkozott, sokan érdeklődtek a füredi nyaralási lehetőségek iránt, a családi programok és szabadidős programok iránt, elsősorban az összefoglaló kiad-

ványokat keresték. Népszerű volt a kvíz játék, melyet balatonfüredi társ kiállítók anyagából, valamint a felajánlott ismertetőanyagokból állítottunk össze. A sorsolást vasárnap 14 órakor tartottuk.

Az idei évben is elindult az Anna-báti jegyek értékesítése a Tourinform-irodában. A nagy érdeklődésre való tekintettel már a város turisztikai honlapjáról közvetlenül is küldhető megrendelő nyomtatvány.

Várhatóan májusig elkészül Balatonfüred imázskiadványa is, valamint a Garantált programok borús időben című összeállítás, amelyhez ezúton is várjuk az érintett vállalkozók jelentkezését. Szeretnénk egy minél átfogóbb, részletes tájékoztatást adó, hasznos kiadványt adni az idelátogató turisták kezébe, ezért kifejezetten fontosnak tartjuk a helyi vállalkozók megjelenését a prospektusban.

Balatunfüredi Turisztikai Egyesület

A kiállításon Balanyi Szilárd (középen) beszélgetett vendégeivel

Felújítják a fasort

Az Arad utcában részleges fasorfelújítást tervez az önkormányzat, elsősorban az Ady és az Ibolya utca közötti szakaszon, ahol a nagyfeszültségű légvezeték miatt elkerülhetetlen a koros fák kivágása. Mintegy negyven új, közterületre való fát ültetnek helyettük. Az útszakasz mentén koros vadgesztenye-, hárs- és juharfák állnak, amelyek a keskeny zöldsáv miatt kinőtték a rendelkezésre álló teret. Együttal a légvezeték megközelítési védőtávolsága miatt folyamatosan vissza kell vágni a fákat, ami viszont nem tesz jót, egyre több fa beteg, az elmúlt években folyamatos volt a lakossági panasz is miattuk.

Ezért az önkormányzat áprilisban rendezte a területet. Közel harminc, részben öreg, beteg fát vágnak ki, azonban mindegyiket pótolják. Oszlopos juharfák kerülnek a régiók helyére, mert ez a fajta várostűrő, fiatalon oszlop alakú, később karesú, kúpos koronájú, ami ideális a közterületre.

A részleges fasorfelújításra a fák mérete, esetenként korhadt, beteg állapota mellett a közművek, a járda és az úttest burkolatának, a közterülettel határos ingatlanok kerítésének védelme, a biztonságos gyalogos- és gépjármű-közlekedés biztosítása érdekében van szükség.

balatonfured.hu

Az első hajó

(Folytatás az 1. oldalról.)

Dr. Balázs Árpád, Siófok polgármestere kiemelte: sokan és sokszor temetik a Balatont, de a tó újra és újra bizonyítja, hogy az élet mindig győz a halál fölött.

– Mindig jövőnk Siófokról ide Füredre. Mert összetartozunk, mert hiszünk benne, hogy vannak közös ügyeink. A balatoni térség települései képesek a megújulásra – vélekedett a polgármester.

Pálkás Róbert, Keszthely alpolgármestere hangsúlyozta: ez az ünnep az együtt gondolkodásról szól, csak együtt találhatjuk meg mindazokat az előnyöket és örömeiket, amit a Balaton tud adni nekünk.

Konráth Károly államtitkár bejelentette: a kormány eltökélt szándéka, hogy a Balaton az Európai Unió legbiztonságosabb üdülőövezete legyen, ezért támogatják a térségi települések összefogását, és ígérte, biztosítják az ehhez szükséges anyagi forrásokat.

Az ünnepi beszédek után a településvezetők egy-egy hógolyót gyúrtak, majd beledobták a Balatonba, ezzel búcsúztatva el végképp a telet.

Dr. Horváth Gyula, a Balatoni Hajózási Zrt. vezérigazgatója elmondta: idén is több jelentős beruházást valósít meg a hajózási társaság, egyebek mellett a tihanyi öreg kikötőben kezdődik majd egy nagyobb fejlesztés. A társas-

ság 24 kikötőjében 25 személyhajó, továbbá 4 komp közlekedik majd. – Az árak nyolc százalékkal emelkedtek, de minden korábbi kedvezmény idén is él. Két új gyorshajóval gyarapodott a flottánk, ezek Siófok–Füred–Tihany között közlekednek majd, ha bevalnak, jövőre újabb hasonló hajók beszerzését tervezzük – mondta a hajózási vezérigazgató.

Az idei szezonban is több kikötőből, köztük Füredről is indulnak majd sétahajók, programmal, étkezéssel meghirdetett hajókirándulások várják a vendégeket. Áprilistól a hétvégéken induló menetrend szerinti hajójáratokon a Balaton-régió állandó lakosai 25 százalékos kedvezménnyel utazhatnak a teljes hajózási szezonban. Májustól naponta közlekednek majd a járatok.

Az ünnepségen a Balatonfüredi Ifjúsági Fúvószenekekar adott térzenét, a Siófoki Férfi Dalkör Egyesület és a Balatonfüred Néptánc Együttes adott műsort.

Az ünnepséget követően – dacolva a hideg idővel – az új motoros hajó, a Szigliget ingyenes sétautra indult.

Áprilistól elindul a viharjelző szolgáltatás is a Balatonon, az Országos Meteorológiai Szolgálat tájékoztatása szerint az új, ledes technológiájú rendszer pontosabb lesz a korábbiánál.

Martinovics Tibor

Uniói támogatásból tovább folytatódik a strandok fejlesztése

A Probio Balatonfüredi Településüzemeltetési Zrt. 81 252 000 forint uniós támogatást nyert a Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése című pályázati kiíráson az Új Széchenyi Terv keretében. A 132 millió forintos összköltségvetést meghaladó beruházásból a balatonfüredi Esterházy és Kisfaludy strandokon a mederkotrás és mederhomokozás mellett különféle attrakzív és strandi szolgáltatásbővítő elemek megvalósítása szerepel a tervben. A Probio Zrt. Balatonfüred közterületeinek, parkjainak fenntartójaként, közforgalmú strandjainak üzemeltetőjeként, jelentős felelősséggel bír a város turisztikai kínálatának alakításában. A település vonzerejének folyamatos emelkedése szükségessé teszi a város legkeresettebb turisztikai szolgáltatásának, a balatoni közforgalmú strandfürdők minőségének folyamatos fejlesztését is. Most uniós támogatással lehetőség nyílik a strandi fürdőmeder felújító homokozására, ezáltal a fürdőélményt sokkal komfortosabbá tudják tenni.

Nemcsak a mederhomokozás történik, hanem a gyerekek által kedvelt lidő kialakítása, víz-homok játszótérépítés is megvalósul. Ezek mellett Esterházy strandi vízesblokk bővítése, korszerű orvosi szoba kialakítása, a nyugati móló felújítása, napozóterasz és panorámatárcsák kiépítése, a Kisfaludy strandon minigolfpálya építése, valamint a környezettudatos energiafelhasználás érdekében napelembővítés is tervezett. A beruházással jelentősen javítható a strandolás élménye, színvonala, komfortja, a látogatottság, ezáltal 2014-től évente három új munkahelyet tudnak létrehozni.

A cégről és a fejlesztésről bővebb információt a www.probiort.hu oldalon olvashatnak.

Somogyi László
vezérigazgató

Rezsicsökkentés: aláírásokat gyűjt a Fidesz

Aláírásokat gyűjt a Fidesz a rezsicsökkentés sikere érdekében, hiszen 2002 és 2012 között a gáz ára háromszorosára, a villamos energia ára kétszeresére nőtt, miközben a reálkeresetek nem emelkedtek ilyen ütemben. A kialakult helyzet kezelhetetlenné teszi a családok számára a rezszi kifizetését, akik közül többeket devizahitel-törlesztés is súlyt, mondta füredi sajtótájékoztatóján dr. Bóka István országgyűlési képviselő.

A Hári Lenke alpolgármesterrel megtartott közös sajtótájékoztatót az azt kérték az emberektől, lehetőleg minél többen írják alá az íveket, ezzel támogassák a kormány elképzeléseit.

Aláírásgyűjtő helyek:

Fidesz-iroda (Silver Bevásárlóközpont)

Vásárcsarnok

CélABC

Ezekon kívül aktivisták is járják a várost.

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Fejléc: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai előkészítés: L-Médium Kft. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(20)468-5385. A szerkesztőség jogának tekintve az olvasói levelek megrövidítését. Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, polgármesteri hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. E-mail: bf@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatunfured.hu honlapon is olvasható.

A könyvek hónapja

Hallom, valakik sokallják a könyvek kiadását Füreden. Vagyis sokallják a tudást, a műltfeltárást, az ismeretátadást és a szellemi élmény fontosságát. Lelkük rajta, nekem azonban egészen más a véleményem.

Amikor ez a városi lap az olvasók kezébe kerül, már áprilist írunk. Így azok a városi könyvek, amelyek márciusban jelentek meg, igazából a tavasz első hónapját gazdagítják majd. (Már amennyiben a tavasz nem marad el, s nem esik több hó Szent György napjáig!)

Mert az agykutatás hetét ugyan elrontotta a hóvihár, de az akkorra megjelent könyv létezik, s eljut majd az olvasókhoz. Egy Karinthy Frigyes-idézet a címe a híres regényből (Utazás a koponyám körül): A csontfalak között valami történik. A könyvben először az agykutatók, a mi mai világhírű tudósaink beszélnek, ha nem is a tudományukról, de a tudományon keresztül mindarról, mi vonzotta őket ehhez a pályához, mi tartotta meg őket magyarnak. Okos emberek ők, érdemes megszívlelni, amit írnak. Majd jön egy regiment szépirodalmi alkotás a magyar irodalom évszázadaiból, melyekben az agy jelenségei és a költészet kötődik össze: álom, örület, szenvedély, szerelem – csupa titok, amely itt, belül zajlik mint biológiai jelenség, s amelyet csak a költők tudnak megfeyteni.

Aztán volt egy újabb könyvbemutató (újabb hidegfront kíséretében), amelyet egy pár hónapja elhunyt tiszteletbeli füredinek az emlékére állítottak össze s adott ki a Hamvas Béla Asztaltársaság. Száva Babityról van szó (hadd írjam fonetikusán a nevét). Tudom, sokan nem is hallották ezt a nevet, ezért fontos a könyv, ezért kell beszerezni. Mert ez a szerb férfiú tökéletesen beszélt magya-

rul, s az egész életét a magyar irodalom szolgálatába állította. Méretetlen terjedelmű magyar irodalmat fordított Balassitól Esterházyig szerbre. S közte a teljes Hamvas Béla-életművet is. És létrehozta a magyar nyelvi intézetet a belgrádi egyetemen, könyvet írt a magyar kultúráról – tovább is van, mondjam még? Gyakori vendégünk volt a Fordítóházban, fát ültetett a parkban, szorgalmazta a Hamvas-hárs emlékhelyé avatását – született füredi sem tehetne többet a városért.

S itt van Lipták Gábor. Ma már tudom, a helyi fiataloknak gondot okoz a Lipták-ház beazonosítása. Pedig fel kellene keresniük, mert ez az épület s az az élet, amely benne zajlott, nem más, mint a reformkorban megindult füredi irodalomjárás huszadik századi folytatása. A városi könyvtár tavaly szervezett egy megemlékezést a száz éve született íróról, s azt adta ki most kis könyv formájában. Érdekes, olvasom az írásokat, mindenki Lipták Gáborra emlékezik és mindig a Lipták-házról beszél. Így vált egyé a ház és gazdája, Füred történetének e gyönyörű kettőse.

Lipták Gábor és Örkény István. Áprilisban is mehetünk e kötet bemutatójára (a Petőfi Irodalmi Múzeumban már ez le is zajlott), s ha jókat akarunk nevetni, ezt a könyvet feltétlenül szerezzük be. Levelek a Lipták-házba – hirdeti cím, s benne több tucat Örkény István-levél olvasható. Mit levél: egyperces remeklések. Csak olvasunk és hűlede-zünk. Miként tud Örkény felül-emelkedni saját bajain: üldöztetésén, mellőzöttségén, a politika és a színházak packázásain, testi nyavalyáin – és írja ezeket a csupa humor, csupa ironia leveleket ide, Füredre. Még a lóczyosok kiváló diákszínpada is összeállíthatna egy remek műsort valamennyiünk örömére belőle.

– SZS –

Egy könyvbemutató tanulságai

Petrőcz Lászlóné könyvének bemutatóján több mint kétszázan szorongtunk a Kisfaludyban. Tehetnék a mondat után felkiáltójelet is, de mivel ez nem csoda, hanem természetes jelenség, csak pont illik ide. Mint egy olyan természetes jelenséghez, hogy március 25-én esik a hó.

Sok emberrel beszéltem a program után, még napokkal később is. Nagyjából a többség úgy fogalmazott: sírtak és nevettek. És meghatódtak.

Mert ma számunkra sajnos fel-foghatatlan és gyakorolhatatlan az a szeretet, amit ez a kedves, ősz hajú lelkész asszony mutat fel. Meséli valaki, egyszer, amikor éppen gondja volt az intézményével, akkor Marika néni azt mondta neki: imádkozom érted.

Molnár Judit, az alapítvány elnöke, Praznovszky Mihály, a könyv szerkesztője, Petrőcz Lászlóné és Gubicza Ferenc, az alapítvány volt elnöke (fent). Jobbra a népes Petrőcz család

Nyilvánvaló, hogy abban a pillanatban nem imára, hanem erős idegekre volt szükség a konfliktus megoldásához, de a barát-

nőm azt mondta, egyszerűen könnyebb lett a lelke és helyezte attól, hogy Marika néni gondol rá és kész segíteni a maga esz-

közével: az együttérzés szeretetével.

Szóval ő a csoda. S az esti program nemcsak azt bizonyította be,

hogy mennyien szeretik őt, hanem azt is, hogy mennyien fogadják el az életutat, amit ő szimbolizál. Hogy mindannyian erre vágyunk, akikben még van igény a lélek megtartására, az emberi kapcsolatok önzetlen őrzésére.

Sírtak és nevettek az emberek. Sírtak, mert a köszöntőt mondók is elsírták magukat, kimondván: életük alakulásában, életútjuk egyenesen maradásában mennyi mindent kaptak. Meghatódtak, mert a tanítványokból lelkipásztorokká lett utódok a reformátusoktól megszokott eleganciával és szép magyarsággal mondtak köszönetet. Mosolyogtak, amikor a

hollandiai barátok, akik csak ezért az estéért utaztak ide, betanult magyarsággal olvasták fel a köszöntőjüket. És nevettek, amikor Figula Jancsi a maga csibészes gyermekkoráról beszélt, hogy azért Marika néni nemcsak a hitélet ismereteinek átadásával kellett megküzdnie, hanem a fiúk elevenségével is.

Szép este volt, jó este volt. Kórusének, zene, vers, felolvasás, emlékezés, aztán egy kis bor és harapnivaló, majd utána hosszú beszélgetés, ahogyan az ma a fürediekhez illik. Hiszen ezen az estén nemcsak Marika néniével találkozunk, hanem egymással is. S ezért is köszönet jár.

– Y. Y. –

Bujtor István újra a parton

A móló előtt, a Vitorlás téren emel szobrot a város Bujtor István színművésze-nek, aki kultikussá vált Ötvös Csőpi-filmjeivel az egyik legnagyobb népszerűsítője volt a Balatonnak, illetve Fürednek. A hagyományostól eltérő köztéri alkotást Farkas Ádám Munkácsy-díjas szobrász készíti el.

A leendő köztéri alkotás várhatóan a város egyik új turisztikai látványossága lesz, hiszen a szobrot, amely egy vitorlásra, kormányosként ábrázolja majd Bujtor Istvánt, úgy tervezte meg a művész, hogy oda lehessen ülni az Ötvös Csőpiként elhíresült színész mellé, és háttérben a Balatonnal akár együtt fényképezkedni vele.

Bujtor István színházteremtő és alkotómunkássága, illetve a Balatonhoz kapcsolódó filmjei révén rendkívül sokat tett a tó népszerűsítéséért. Több szállal is kötődött a városhoz, az itt forgatott filmek mellett az 1936-ban épí-

Bujtor István szobrát úgy alkotta meg Farkas Ádám, hogy bárki melléülhet a jelképes vitorlásban

tett Rabonbán nevű hajó kapitányként hatszoros magyar vitorlásbajnok lett, igazi balatoninak vallotta magát.

A szobrot május 5-én, a színész 71. születésnapja alkalmából avatják fel.

Bujtor István több filmet is forgatott a Balaton-felvidéken, elsősorban Füreden és Tihanyban, amelyekben Ötvös Csőpiként játssza a főszerepet elválasztha-

tatlan társával Kern Andrással, azaz Kardos dokival.

A sorozat 1980-ban indult el A pogány madonnával, majd következett a Csak semmi pánik, Az elvárásolt dollár, a Hamis a baba, a Zsaruvér és csigavér, majd utolsóként a 2007-ben rögzített A szerencse fia című film. A tervek szerint a szoboravatás alkalmából a városban ismét látható lesz majd az összes alkotás.

Bujtor István 2007-től egészen a 2009-ben bekövetkezett haláláig a Veszprémi Petőfi Színház igazgatója volt, a város tavaly posztumusz Kiss Ernő-díjat adományozott számára, amelyet az Anna-bálon felesége vehetett át. A Farkas Ádám által készített Bujtor-szoborhoz a város öt, a támogatók pedig hét és fél millió forinttal járultak hozzá.

Martinovics

Emlékest Arácson

Kutas Árpád (1961–2010)

Kutas Árpád 2002-től önkormányzati képviselő. 2006-tól tragikus haláláig, 2010 tavaszáig a város alpolgármestere. 2011-ben Balatonfüred város posztumusz díszpolgári címet adományozott Kutas Árpádnak.

„Amikor Füredre kerültem, Arácson laktam albérletben a Fejeséknél. Nagyon szép emlékeim fűződnek ehhez az időhöz. Utána ott vettem ingatlant, mindig szerettem az arácsiakat, mert sokat dolgoztak, családi házakat építettek, mindig többet akartak. Amikor képviselő lettem, azt ígértem, olyan hely lesz Arács, ahol jó élni. Valóban sokat változott a városrész, az emberek köszönnek egymásnak az utcán, több civil szervezet alakult az utóbbi hat évben. Állandó rendezvények vannak ott, és most felépül a rég várt Arácsi Népház, amely otthont ad majd az arácsiaknak. (Idézet Árpád önvallomásából)

Az évek folyamán Arács megújulásáért nagyon sokat tett Kutas Árpád. Az ő közreműködésével, szervezőkészségével jött létre többek között a Kő Kövön

Művészeti Alapítvány és az évekig megrendezett Kőszobrász-szimpozium.

Az arácsi Bata liget kialakítása és a Koloska-völgyi szoborpark létrehozása mellett Kutas Árpád nevéhez fűződik a Nők a Balatonért Egyesület kezdeményezésére kialakított pihenőpark a Koloska bejáratánál.

Április 6-án az Arácsért Alapítvány első kuratóriumi elnökére, Balatonfüred volt alpolgármesterére emlékezett az Arácsért Alapítvány. Mivel Kutas Árpád nagyon szeretett utazni, világot látni, ezért az Arácsért Alapítvány kuratóriuma az emlékestén dr. Sipos Árpád kurátort kérte fel, hogy beszéljen észak-koreai útjáról. Az előadáson Angyal Imre, a Múzsza Egyesület tagja hegedült.

Ezen a napon családja mellett az alapítvány kuratóriumának tagjai, Balatonfüred város képviselői, a NABE arácsi csoportjának tagjai, valamint a Seniorok Társaságának a tagjai és számtalan ismerős hozott virágot Kutas Árpád sírjára.

Hanny Szabó Anikó

Pészah: húsvéti zsidó folklór

A legtöbb vallásban van az évszakok körforgásához, különösen a tavaszhoz kötődő ünnep. Ilyen a keresztény és a zsidó vallásban a húsvét, amelyek azonban mindkét esetben történelmi eseményekre való megemlékezésekhez kötődnek.

A zsidó tavaszünnep a *pészah*, amit a köznyelv a keresztény húsvéthoz való naptári közelsége okán zsidó húsvétnak is szokott nevezni. A pészah szó elkerülést jelent, utalva arra a hagyományra, hogy a zsidók házeit elkerülte a tizedik csapás, az elsőszülöttek halála, amely Egyiptomot sújtotta az Örökkévaló által azért, mert a fáraó nem engedte elvonulni a héber rabszolgákat Mózes vezetésével vissza ősi földjükre, a mai Izraelbe és Palesztinába.

A pészah a Gergely-naptár oldaláról nézve változó időpontokban kezdődik, mert a zsidó naptár holdhónap alapú, a 365 napos évet pedig kétféle szökőhónap beiktatásával alakítják ki.

Hosszú és közel négyezer éves a pészahtörténet, ami Józsefnek, Jákob fiának Egyiptomba kerülésével és ottani felemelkedésével kezdődik és a zsidóknak Kánaánba, azaz Izraelbe történő visszatérésével és első államuk megalapításával végződik.

Thomas Mann József és testvérei című regénye színesen írja le ezt a korszakot és történetet. Aztán jön a négyszáz éves rabszolgaság, Pitom és Ramszesz városának és sok piramisnak nehéz körülmények közötti építése a felügyelők korbácsai alatt, a fiúgyermekek időszakonkénti legyilkolása, hogy nehogy megerősödjön a rabszolgahad. E szörnyűség elől menekítik szülei Mózest a Nilusra kitett *mózeskosárban*, akit a fáraó lánya talál meg és ne-

Világviszonylatban egyedülálló ez a szédertál. A tulajdonos, Ob-latt Rudolf magyar neve héber betűkkel szerepel az intarzián

vel fel, majd lesz a lázadás és szabadságmozgalom vezetője. Őt jelöli ki az Örökkévaló arra, hogy kivezesse a zsidókat Egyiptomból.

A fáraó nem enged, és ekkor jönnek a csapások, összesen tíz: a víz vérré válik, békák, majd tetvek lepik el a városokat, vadállatok törnek be a pusztából, kiütéses betegség válik tömegessé, jég-eső pusztít, sáskajárás, majd többnapos sötétség jön, és aztán a betetőzés, a már említett elsőszülöttek halála.

Kalandsóssnépi menekülés, a Vörös-tenger szétnyílása az üldözöttek előtt, majd az üldözők hullámsírba temetése. És jön a negyvenéves vándorlás a pusztában, a Sínai-félszigeten, ahol az addig csak a vallás köré szerveződő tömeg a Sínai-hegyen megkapott törvénykönyv, a zsidó Biblia és a benne lévő tízparancsolat által néppé is lesz, majd győzedelmesen bevonul az Örökkévaló által már Ábrahámnak megígért földre, a Földközi-tenger és a Jordán folyó közötti területre, és

megalapítja a zsidó királyságot, Izraelt.

A menekülés és a pusztai vándorlás során nem volt mód a kenyér megkelesztésére, napon szárított lepényeket ettek, és ha nagy volt az inség, akkor az égből manna hullott. Ugye, mennyi kifejezés, ami beépült az európai ember kultúrájába, és talán nem is tudja, hogy zsidó eredetű: tíz csapás, mózeskosár, tízparancsolat, Biblia, manna, Kánaán.

Az ünnepet megelőzően nagytakarítás van, melynek célja mindenféle lisztes ételtől, morzsától, homectól való megszabadulás. Akinek ilyen áruja van, azt névlegesen el kell adnia, hogy még a tulajdonában se legyen semmiféle homec.

A zsidó húsvét első két napjának előestéjén, az úgynevezett széderen mesélik el az Egyiptomból való kivonulás történetét. A széder szó azt jelenti: rend. Az estének szigorú forgatókönyvük van. Mottója: „és meséld el fiadnak!” Minden zsidónak úgy kell tekintenie magát, mintha maga is

a kivonulók között lett volna és végigélte volna hányattatásukat, majd csodálatos megmeneküléstüket. A történetet azon a nyelven kell elmesélni, amin a résztvevők meg is értik a szöveget. Ezért a *Haggada*, a *mesekönyv* a héber szöveg mellett a magyart is tartalmazza. A Haggadákat sok színes képpel díszítik, hogy a néha hosszúra nyúló elmesélést és megbeszélést, megvitatást a gyerekek is minél tovább élvezni tudják. A Haggada a világtörténelem legtöbbször és legtöbb változatban kiadott könyve, magyarul is több mint ötven variációja ismert.

A széder családi és közösségi ünnep, összejönnek nagy társaságok és hangos a vidámság. A történet elmesélése közben az eseményekhez köthető ételeket is kóstolnak, így nyers reszelt tormát a keserűség emlékére, úgynevezett herajszeszt, dió, alma és bor keverékét, ami a malterra, a nehéz munkára emlékeztet, főtt tojást sós vízbe mártva, szintén a rossz emlékek miatt, és persze sok okból és alkalommal a keserűség kenyerét, a *maceszt*, amit *pászkának* is neveznek. A macesz ki zárólag tiszta forrásvíz és a reggeli pára kicsapódása előtt aratott búzából őrölt liszt keveréke, amit az összekeverés után 18 percen belül vaslapon hirtelen sütnek meg, hogy semmiképpen ne tudjon elkezdődni az erjedés. Kötelező négy pohár bort is elfogyasztani az este során, a gyerekek szőlőlevet kapnak. Ilyenkor aztán nyolc napig nem esznek semmit, ami kovászos vagy erjesztett, emlékeztetve a sivatagi vándorlás nehéz körülményeire.

Persze a vallási szabályok betartásából igen érdekes és sokszor kellemes ételkreációk születtek. Ki ne ismerné a *maceszgombóclevest*, amit összetört pászkából, libazsírból, nyers tojásból, vízből, sóból, borsból, gyömbérből, pet-

rezselyemből kevernek ki és marhahúslevesben főznek meg. Igazi művészet a jó gombóckészítés, nem is szívesen árulják el a titkát, akik nagyon értenek hozzá. Balatonfüredi specialitás (sehol máshol nem láttam még, anyám készítette, ő valószínűleg Felvidékről hozta) a karlsbadi gombóc, ami vízben kifőzött maceszgombóckeverék gyömbér, bors és petrezselyem nélkül, cukros darált dióban vagy mandulában meghempergetve. Ugyancsak közismert tipikus reggeli étel a maceszos kávé. Nagy bögrét rétegezve megtöltünk kézzel apróra tört macesszal és cukorral, majd a forró tejeskávét ráöntjük és két percig állni hagyjuk. Fenséges, de nem fogyókúras eledel. Ilyenkor rengeteg baromfi- és marhahúst, tojást és krumplit esznek, fasírtot maceszdarával készítve, fejes salátát citromlével savanyítva, mert ecetet tilos használni, ugyanis erjesztett anyag. Ugyanígy nem esznek sajtot, tejfölt, túrót, joghurtot, az északi úgynevezett askenázi zsidók (mint a magyarországiak) rizst és hüvelyeseket sem. A déli, szefárd zsidók ez utóbbiakat megengedik fogyasztani. A lelemény és a technológiai fejlesztés azonban ezen a téren is megváltoztatta az étrendet. Izraelben és ahol ezt megéri árusítani, nem erjesztéses technológiával és szója felhasználásával készítenek pészahi sajtokat és mindenféle tejterméket, maceszből és burgonyalisztből szinte az eredetivel azonos ízvilágú zsömlét és mindenféle más, korábban nem használható és rabbinikusan engedélyezett ételeket.

Egy pészah minimum 2–3 kiló plusz, vége az ünnepnek, és kezdődhet a fogyókúra. És mire leadjuk a felesleget, itt az újabb tavasz, jövőre már az 5774. a zsidó naptár szerint.

Olti Ferenc

Palackos borok megyei versenye

A Veszprém Megyei Agrárkamara az idei évben tizenhatodszor rendezte meg Badacsonyban a Pannon Egyetem Agrártudományi Centrum Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetében a Veszprém megyei palackos borok versenyét.

A kutatóintézet a régió legrangosabb szakmai műhelye mind a balatoni, mind a közép-dunántúli régióban. A versenyre a Veszprém megyében termelt szőlőből készült borokat, illetve a Veszprém megyében lévő borászati üzemekben készült pezsgőket és habzóborokat nevezhették. A négy történelmi borvidékről elsősorban az előző év borait mutatták be a borászok, mintegy százötven bor és öt habzóbormintát nevezve a megmérettetésre. A zsüri elnöke, *dr. Kállay Miklós* – a Budapesti Corvinus Egyetem borászati tanszékének tanszékvezető professzora – kezdetektől neves borbírálokat hív meg a zsűribe.

A nevezett minták majd egyharmada olaszrizling volt, de a régió egyéb jellegzetes fajtái sem hiányoztak, pl. badacsonyi kéknyelű és nagy-somlói furmint. A borversenyen öt bor nagy aranyérmes minősítést ért el, melyek közül három a Badacsonyi, egy a Balatonfüred–csopaki, egy a Somlói borvidék terméke. A borászok – a Borbély Családi Pincészet, a V-Bor Kft., a Cse-Ki-Bor Pince, a Pe Ac Szőlészeti Borászati Kutatóintézet és a Tornai Pincészet – a Pápai Agrárexpó megnyitóján *dr. Fazekas Sándor* vidékfejlesztési minisztertől vehetik át elismeréseiket. További 17 bor aranyérmes, 82 minta pedig ezüstérmes minősítést ért el.

Aranyérmes lett Balatonfüredről a Szent Benedek Gimnázium és Szakképző Iskola 2012-es sauvignon blanc-ja és a Hudák Bt. 2012-es olaszrizlingje.

BFN – forrás: MTI

Figula Mihály emlékére

Öt éve márciusban hunyt el Figula Mihály, a kitűnő és felejthetetlen balatonfüredi borász. Soltész Mária versével emlékezünk rá.

Örök tőkének vesszőágán

(*Figula Mihály emlékére*)

Komor szürke egünkből
A márciusi hó leszakadt,
Hogy megpróbálja elrejteni
A hegyen lábnyomaidat.
Billegő pillangószárnyszerűen
Letapogatni készült
Szőlővesszőkről érintéseidet.
Nagy ezüst orgonasipokként
Bús muzsikát búgtak
a barikkok
Pincédben,
Szűrők szuszogtak, ziháltak
Oxigénben
Dúskálni kívántak,
Mint ziháló mellkasod
Áramló folyamiban
A véred.
Megízelt
Boraidnak selyem varázsa

Áthajózott egy másik világba
Innen,
Oda,
Hol minden fájdalom eltörölve,
Minden sóhaj és gyász eltörölve,
Arany utcák szent köveit járva
A Borembert is jutalom várja.
Ott van a víg, a boldog menyegző,
Menyasszonyt,vőlegényt
örökké szerető
Atyának jobbján,
Örök tőkének vesszőágán,
Élettel kihajthat
S terem százszor is annyit,
Mint ideát,
Míg
Az itt maradott is,
Fegyvereiből készit,
Metszőkéseket s kapát.

Soltész Mária
Balatonfüred, 2008. március. 22.

FELHÍVÁS

Balatonfüred Város Önkormányzata és annak mezőgazdasági bizottsága, a Balatonfüred-csopaki Borvidék Hegyközségi Tanácsa, valamint a Balatonfüred-szőlősi Hegyközség közös szervezésében kerül megrendezésre a XXII. Balatonfüredi borverseny. Helye: Hotel Annabella, Balatonfüred, Deák Ferenc u. 25. Ideje: 2013. május 9–10. (csütörtök-péntek), 10 órai kezdettel mindkét napon.

A borversenyre benevezhetnek:

- a balatonfüredi állandó lakosok a Balatonfüred–csopaki borvidéken termelt saját boraikkal,
- mindazon személyek és/vagy gazdasági társaságok, akik a Balatonfüred–csopaki borvidéken termelt saját borral rendelkeznek s regisztrált tagjai is valamelyik hegyközségnek. (Ez esetben a lakóhely, telephely mellékes körülmény.)

Nevezési feltételek:

A borokat május 5–6–7-én (szombat-vasárnap-hétfő) lehet leadni az Annabella Szálloda söntésében naponta 10 és 17 óra között a személyazonosság igazolása mellett. (Kérjük a Szabadság utca felőli gazdasági bejáratot használni!) A benevezett borokból a termelőnek minimálisan 300 literrel kell rendelkeznie.

A borokból fajtánként 3–3 palackot kell leadni 0,7 vagy 0,75 literes borosüvegben (kisebb kiszerelés esetén 4 palack), felcímkézve az alábbi adatokkal:

- * a bor fajtaneve pl.: olaszrizling 2012
- * a bor évjárata Balatonudvari Öreghegy
- * a bor termőhelye Kapás Tamás
- * a termelő neve, címe Balatonfüred, Venyige u. 1

Fontos! Amennyiben a termelő a borával részt kíván venni a füredi borheteken is, kérjük, a címkére ráírni: Borhetek! Egy termelő (pincészet) maximum 10 bort nevezhet be ezzel a megjelöléssel a versenyre!

A nevezési díjak idén sem változtak és azt a rendezőség az alábbiak szerint állapította meg:

1–5 mintáig 3000 Ft/minta (2360 + 27% áfa), 10 minta felett 8000 Ft/minta (6296 + 27% áfa).

6–10 mintáig 6000 Ft/minta (4722 + 27% áfa),

A nevezési díjat a minták leadásakor kell kifizetni, amelyről mindenki számlát kap.

A borokat felkért szakértőkből álló bizottság bírálja dr. Kállay Miklós tanszékvezető egyetemi tanár, a Corvinus Egyetem Szőlészeti és Borászati Intézet igazgatója irányításával.

A borok pontszámait számítógépes program átlagolja és nyomtatja ki a végeredményt.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre és a díjak átadására május 12-én, vasárnap 17 órakor kerül sor az Annabella Szálloda éttermében.

Az idei – sorrendben huszonkettedik – Balatonfüredi borverseny eredményhirdetésére szívesen látjuk a borok termelőit, családtagjait, borbarátokat és a füredi vendéglátó vállalkozókat is.

A borversenyre benevezett borok termelői közül kerül megválasztásra Az év bortermelője cím új kitüntettetkje. Ezt az a magán-személy (vagy gazdasági társaság borászati vezetője) nyeri el, aki balatonfüredi állandó lakos és életvitelszerűen itt is lakik, ill. a cég központja/telephelye Balatonfüreden van bejegyezve. A díj odaítéléséről szabályzat alapján dönt az erre illetékes szakmai grémium. A bizottság az egy termelő által benevezett öt legmagasabb pontszámú bor alapján dönt. Az aranyérmes olaszrizlingek közül pedig a képviselő-testület ismét kiválasztja Balatonfüred város borát.

A borversenyen való eredményes szereplés előnyt jelent a füredi borhétre történő jelentkezés elbírálásakor.

Valamennyi résztvevőnek eredményes versengést kíván:

a rendezőség

A 10x10 centiméteres botlóköveket házak, lakóépületek elé rakják a járdába. Világszerte arra emlékeztetnek, hogy abból a házból egy ember eltűnt, a holokausztt áldozata lett. Balatonfüredről 153 embert hurcoltak el 1944-ben. Emlékeztessen ez az írás rájuk 153 ilyen emléklél helyett.

Hitler csapatai 1944. március 19-én szállják meg Magyarországot. A három nappal később kinevezett miniszterelnök, a fanatikus németbarát és antiszemita Sztójay Döme a legelső korányülésen tájékoztatja a minisztertanács tagjait, hogy a „zsidókérdés megoldására” hamarosan sor kerül. Az Endlösung, a végső megsemmisítés szó még nem hangzik el, csupán „kitelepitésről”, Németországba való „kiszállításról” beszélnek. A már működő koncentrációs táborokról, gázkamrákról kevesen tudnak, a megnyugtatóként adott magyarázat szerint „a németeknek háborús embervesztéseiket kell pótolni a zsidó férfakkal, akik köztudottan családterető emberek, jobban teljesítenek, ha szeretteiket maguk mellett tudják”.

Egymást követik a zsidórendeletek. Március 31-től minden hatodik életévét betöltött zsidó személy köteles „házon kívül felő ruhadarabjának mellrészén, jól láthatóan 10x10 cm átmérőjű szövet-, selyem- vagy bársonyanyagból készült kanárisárga színű hatágú csillagot viselni”. A keresztényektől megkülönböztetés, megálló jel kitűzésére még a középkorban sem kényszerítették mindehűt a zsidókat. Magyarországon sosem vált általánossá, 1520-ban

Botlókövek

II. Lajos szabadította fel őket viselése alól. 1944-ben „közigazgatási szempontokra” hivatkozva írták elő a csillag kitűzését, a cél azonban mit sem változott az évszázadok során: kijelölni az elpusztításra ítélteteket.

Április 4-én belügyminiszteri rendelet kötelezi a polgármestereket és a községi elöljárókat a zsidó személyek és családtagjaik összeírására. A névsort négy példányban kell elkészíteni, minden adatot feltüntetve: az összeírtak születési helye és ideje, foglalkozása, lakcíme, az utca és a házszám pontos megjelölésével. Ez közvetlen előkészület a deportálásra; három nappal később újabb rendelet megtiltja a zsidóknak az utazást, lakhelyüket csak kivételes esetben, írásos engedély birtokában hagyhatják el. A füredi hitközség néhány napos késéssel állította össze a listát: az adatokat a hűsvéti ünnepek miatt nem szerzhették be elég gyorsan; Balatonfüreden ugyanis több, az 1941-es törvény szerint „zsidónak minősülő nem zsidó vallású” család élt, őket külön csoportként vették számba. A katolizáltak elbírálásáról a legmagasabb egyházi fórum, a püspöki kar többször is értekezett, de a zsidóvá visszaminősítést önmaguk számára sem tudták elfogadhatóan megindokolni. A keresztséget, a szentségek között is legelsőt semmiféle politikai megfontolás nem érvénytelenítheti. Serédi Jusztinián bíboros, hercegprímás végül június 19-én aláírta a főpásztori körlevelet az „ártatlanok védelmében”,

amelyben kimondta, hogy „minden embernek veleszületett joga van az élethez, a személyes szabadsághoz, a vallás szabad gyakorlásához”. Az ártatlanok zöme azonban akkor már nem élt, vagy éppen útban volt Auschwitz felé.

Az 1930-as zsidótörvény még mentesítette az első világháborúban kitüntetteket, a hősi halottak zömeit vagy gyermekeit az őket sújtó rendelkezések hatálya alól. A balatonfüredi Kertész Tódor, Mattersdorfer Mátyás, Szlávi Károly, Singer Zsigmond a „Károly Csapatkereszt” birtokosa volt, Szlávi a fronton meg is sebesült, Mattersdorfer két évig volt hadifogoly, a László (Löwinger) család sírkövén pedig egy Sándor nevű hősi halott fiú van följegyezve. Az 1944-es összeírásokor mindegyik már nem voltak tekintettel. A volt frontharcos Widder ügyvéd-től egyszerűen bekérték „ellenőrzésre” a háborús kitüntéseit, majd levélben értesítették, hogy azok „nem eredetiek”. Természetesen soha nem látta többé őket. A következő hetekben megszervezik a „zsidótlanítás” menetrendjét. Az országot hat művelleti területre osztják, mindegyikhez egy vagy két csendőrkörlet tartozik, Zala vármegye a III. kerület és az V. zóna része. (A balatonfüredi, tapolcai és sümegi járás 1946-ig Zala vármegyéhez tartozott.) A megyében öt helyen: Zalaegerszegen, Tapolcán, Keszthe-lyen, Zalaszentgróton és Sümegen, majd valamivel később Pácán alaktak ki gettót. A balatonfüredi járás zsidó lakossága a tapolcai

gettóba kerül. A gettók kialakítására adott igen rövid határidő – május 16. – miatt lázas sietséggel folyik a munka. A dokumentumok elárulják, hogy gyakran sem a kivitelezők, sem a leendő lakók nem tudják, milyen hosszú időre kell tervezni az ott-tartózkodást. A zalaegerszegi polgármester május 22-én a főispán utasításának pontosítását kéri a zsidó negyed lezárásával kapcsolatban, a rendőrség ugyanis az addig elkészült kerítést nem találja megfelelőnek. Nem 180, hanem 980 méter hosszúságú palánkot igényelnek, és az addig elkészült szakasz átépítését 2 méter helyett 3 méter magasságúra. Háborús körülmények között ekkora kerítéshez anyagot biztosítani csaknem lehetetlen, de a hivatal azonnal engedélyezi a korábban zárolt építő- és faanyagok kiadását, „minthogy a zsidóság minél teljesebb elkülönítése elsőrendű nemzeti érdeknek képez”.

A gettók rendjét szigorúan szabályozzák: nem zsidó személynek tilos belépni, zsidónak a gettót elhagyni csak különlegesen indokolt esetben, névre szóló rendőrhatalmási engedéllyel lehet. Este 9 és reggel 7 óra között senki, semmiképp nem hagyhatja el a gettó területét, a szabály megszegését azonnali internálással büntetik. Aki a gettóból megszökik, háborús szökevénynek számít, és a hadbíróság által statáriális úton lesz megbüntetve. A főszolgabíró írásbeli engedélyével a nappali órákban kimehetnek azok, akiknek munkahelye, műhelye a gettón kívülre esik. Kimehetnek még a gettóból vallásgyakorlás céljából a zsidók a zsinagógába, illetve a keresztény felekezethez tartozók a saját templomukba, zárt sorokban és megfelelő felügyelet mellett. A gettó ügyeinek intézésére zsidótanácsot kell választani, a hatóságokkal kizárólag a közülük kikerülő zsidó vezető érintkezhet. A rendeletben mindenütt csak „át-kötözönek” nevezett deportáltak személyenként 50 kg-os poggyászt vihetnek magukkal. A poggyász tartalmáról maguk döntenek, elsősorban mégis az ágy-nemű és az élelmiszerek bevitelét javasolt. Kerékpár, írógépet, látszóvet, fényképezőgépet senki nem tarthat magánál, ezeket azonnal elkobozzák.

Tapolcán a gettó területét a Csányi László és az Iskola utcákban jelölik ki, a terület központjában a zsinagóga és a zsidó iskola épületével. A füredi zsidók számára az első tervek szerint külön utcarészt szánnak, azután egyszerűen csak összezsúfolják őket a helybeliekkel. A gettóban végül 326 család, összesen 744 személy tartózkodott.

A deportálásra összeírt 153 füredinek május 16-án délután 5 órakor kellett megjelenni a vasútállomáson. Néhány jóérzésű család előző este elbúcsúzott szomszédaitól, régi barátaitól. Igyekeztek észrevétlenül elköszönni, nehogy az útnak indulókat vagy magukat bajba sodorják a látogatással. Vuray kőművesmester késő este még átküldte fiát Fried Ármint házszerkedőhöz azaz az üzennel, hogy csomagoljon, jöjjön át hozzájuk, elrejtje az Öreg-hegyen. Fried sírva ölelte meg a kül-

A füredi zsidókat 1944. május 16-án vagonírozták be az állomáson

döncöt: „Majd az történik, amit a Jehova ránk mért.” Feleségével és négy gyermekével indult másnap a gettóba.

Az állomásra egyedül az adventista gyülekezet kísért el az átkeresztelkedett Stubna József-nét és kislányát, Évát. Ez a gyülekezet volt az egyetlen, amelyik valóban maguk közül valónak tartotta az átkeresztelkedetteket. Markó István kovácsmester lánya, Ági el akart búcsúzni iskolatársaitól, barátnőitől, odaszaladt a járdán haladó csoporthoz. Oblatt Judit kilépett a sorból, megölelte Ágit – a kisézők puskatussal fenyegetve, üvöltözve lökték vissza a sorba.

A gyülekezőket a hitközség két elöljárója, Oblatt Sándor és Singer Zsigmond segítette a vagonok között eligazodni. Este tizenegy órára érkeztek meg a tapolcai szállásukra. A 42 kilométeres utat megtenni föltehetőleg a poggyászok szállítása miatt tartott ilyen hosszú ideig. Ötven kilogrammos csomagot öregek, betegek, gyerekek megmozdítani sem tudnak, márpedig a családok tudták, hogy minden engedélyezett dekára szükségük lesz a létfenntartáshoz a következő időkben.

A Tapolcán töltött hónap még nem hozott súlyos szenvedéseket. Bármekkora is volt a zsúfoltság, tető volt a fejük fölött, mindenkinek volt fekhelye, az asszonyok a konyhákban főzni is tudtak, amíg volt miből. Az élelmiszerek készletek fogytak ki leggyorsabban, a Füredre üzenők kivétel nélkül ennivalót kértek a látogatóktól. A gettóba néha látogatók is jöhettek: Asztalos Lajos ügyvédet többször is felkereste keresztény felesége, aki ilyenkor híreket hozott és vitt, és persze élelmet, nem csak a férjének. Még a posta is működött, a levelek cenzúrázva bár, de eljutottak a címzettekhez. A bizonytalanság azonban egyre fokozódott: senki nem tudta, mennyi időt fognak a gettóban tölteni, s hogy mikor, merre visz tovább az út.

Közben kiemelik a deportáltak közül a 18–40 év közötti férfiakat, és besorozzák katonai munkaszolgálatra. Előbb Kőszegre, majd Erdélybe viszik őket, 1945 januárban pedig gyalogmenetben Ausztriába és Németországba, legtöbbször a mauthauseni táborba. (Aki életben maradt közülük, azokat az amerikaiak szabadították föl 1945. május 5-én.) Ezzel a munkaszolgálatos csoporttal vették el Tapolcáról Oblatt Sándor hitközségi elnököt is.

Június második felében – 19-én vagy 20-án – váratlanul kiűrik a gettót, lakóit átszállítják Zalaegerszegre. A megyeszékhelyen májusban felállított „szabályos” gettóban a megyeszékhelyről és az egerszegi járásból deportáltak zsúfolódnak össze, 375 család,

1221 személy. A Tapolcáról és a megye többi gettójából idehurcolt emberek a város külterületén lévő két téglagyárba, gyűjtőtáborba kerülnek. A következő nyolc-tíz nap ízelítő abból, ami majd a koncentrációs táborokban vár rájuk. A csupasz földön fekszenek, tisztálkodási lehetőségük szinte semmi. Élelmezés alig, az induláskor engedélyezett 50 kg-os csomagokban otthonról hozott tartalékokat már fölérték Tapolcán. Maradék pénzüktől, elrejtett ékszereiktől – ha voltak ilyenek – most fosztják meg őket. A nőket megalázó és kínos testi motozásnak vetik alá, a tehetős vagy annak vélt férfiak a „pénzveredbe” kerülnek, a téglagyár szélén álló vállatóhelyiségben verik ki belőlük, van-e még valahol elrejtett, félretett pénzük. A különféle atrocitásoknál, az éhségnél is nehezebb elviselni a bizonytalanságot; a deportáltak csak azt sejtik, hogy hamarosan a gyűjtőtáborból is tovább fognak indulni. „Mindenki vár valamit, de senki nem tudja, mit és miért.” „Nem tudjuk még, megyünk-e vagy maradunk, de készen állunk mindenre” – írja utolsó levelezőlapjain a tapolcai építész, Bricht Jenő.

Július 5-én váratlanul megjelenik Zalaegerszegen vitéz Endre László államtitkár, „a magyar zsidókérdés megoldásának feje”, ahogyan a Zalamegyei Újság cikkírója nevezi. Az alispán kíséretében személyesen ellenőrzi „az ügykörébe tartozó zsidókérdés megoldását”. A látottakkal teljesen elégedett, így sietve továbbutazik, más városokban is van még dolga. A szemle után azonnal megkezdődik, és három nap alatt be is fejeződik a zalai zsidóság deportálása.

A füredi zsidók július 8-án éjjel érkeznek meg Auschwitzba. A szokásos módszerrel szortírozzák őket: először különválasztják a férfiakat a nőktől és a gyerekektől, majd mindkét csoportból kiemelik a munkaképesnek látszó embereket. A hírdett rámpánál azon az éjszakán is maga Mengele válogat. A halálra ítélteteket egyenesen a gázkamrákba, az ideiglenesen életben hagyottakat újabb szelekciók után különböző munkatáborokba viszik. Mivel a német hadiüzemekben egyre nagyobb szükség van a munkaerőre, az erős, egészséges szervezetűeknek itt még lehet némi esélyük a túlélésre. „Az elhurcolt 153 lélek-ből, akik között 26 tizennégy éven aluli gyermek és csecsemő volt, csak 15-en tértünk vissza a halál kapujából” – vonja meg a mérleget 1949-ben a mártírok emlékművét avató beszédében Oblatt Sándor, a hitközség egykori elnöke, egy a túlélők közül. Rajta kívül az ő családjából sem tért vissza senki.

Z. Karkovány Judit

Sztójay Döme Balatonfüreden

A balatonfüredi és tapolcai választókerület képviselő-jelöltségének elfogadására kérte fel Sztójay Döme miniszterelnököt a választókerület polgársága. Ennek kapcsán a miniszterelnök Füredre érkezett és programbeszédet mondott.

A mai fiatalok és középkorúak el sem tudják képzelni, hogy milyen politikai légkör és hangulat uralkodott abban az időben az országban, ezért kivonatossan közöljük a hivatalos jelentéseket, nem tompítva a megfogalmazásokat.

A Magyar Távirati Iroda Füredről keltezett tudósításában beszámolt arról, hogy a miniszterelnököt „igaz szeretettel, nagyrabecsléssel és lelkesedéssel fogadták a Balaton partján”. A Magyar Élet Pártja programbeszédével fellépő miniszterelnök beszédén az Erdélyi Párt, a Magyar Megújulás Pártja, a Magyar Nemzetiszocialista Párt sok vezető személyisége és országgyűlési képviselője jelent meg. Az utóbbi három párt a 40-es évek elején létezett jobboldali pártok voltak és a Magyar Élet Pártjából váltak le. A református kultúrház magyar nemzeti színekkel pompásan feldíszített nagytermében beszélt a miniszterelnök, ahol megjelent Rázt Jenő miniszterelnök-helyettes, Jurcsák Béla földművelésügyi miniszter és sok más vezető politikus, akiket név szerint felsorol a MTI tudósítása. Ott volt Hóman Bálint volt miniszter is. Megjelent Gidó Bonifác tiha-nyai apát és a környék vezető egyházi személyiségei. A hiszekegy elimádkozása után kezdődött a rendezvény. Somogyi Imre községi bíró bejelentette, hogy a választókerület egyhangú lelkesedéssel hívta meg Sztójay Döme miniszterelnököt képviselőjéül. A miniszterelnök munkásságára az Isten áldását kérte.

Sztójay Döme miniszterelnök állt fel ezután szó-lásra. A meghívást örömmel fogadta el, mert a kerület hazafias és kötelességteljesítő népe eddig is jó példát mutatott az országnak. Somogyi Imre községi bíró a választópolgárság osztatlan bizalmáról biztosította a miniszterelnököt. A MTI tudósításában egy szó nincs arról, hogy ezekben a napokban kezdődött meg Füreden a zsidók összegyűjtése és Tapolcára szállítása.

Honti József

Éppen hogy elértem a fél kettes pesti buszt, elértem, a vihar ellenére. A szél időnként olyan erővel lökött vissza, hogy hátat kellett fordítani neki, hadd toljon el az állomásig. De csak egy kísérlet sikerült, mert mint a gondolat cikázása, úgy változott a szél iránya is. Csúnya idő volt, olyan, mint Mozart temetésén. De a történet nem ezzel fejeződött be, hanem csak elkezdődött!

Lassan megy a busz, lassabban, mint szokott, de haladunk. Kettő előtt értünk Almádiba, úgy, mint máskor, felvettünk pár utast és több diákot. Félig megtelt a busz, megyünk tovább. Zavar a vezető félhangosan szóló rádiója, de azért néha aludni is tudok. Valami hírfoszlány ébreszt: 41 autó összeütközött az M7-esen. Régebben történhetett, mert pár perc múlva utolérjük a sort (14 óra 12). Dugóba futottunk. Állunk, várunk. Az ablakon nem látunk ki a rácsapódott hótól. Orkánerejű

Tudósítás a hó alól

„Az tizenkét füredi kálváriája”

Hátsó villogójuk jelzi: tilosban járnak, vagy hitetik: rossz valamjük. – Szerintem a fejükkel a baj – hallatszik csak úgy az utasok köréből. Kis időre két rendőrautó is követi őket. – Na, most kapnak a pofájukba! – Majd a feleségük-től, mert nagyon mélyen kell a pénztárcába nyúlni – mondják az előbbieik. Esik a hó, fúj a szél, a motor fűt, jól elvagyunk. Négy óra

vice! Csend. Hírek: országos dugók uralják az utakat. Az első pánikjel: a gimnazista kollégisták egyike elpityeredik, mert elhallgat a telefonja. Két gimnazista, akiket hazaküldtek a diákotthonból, rettentően megijedt, hogy most mi lesz, ha vissza kell menni. A kollégium már zárva van! Kihez szaladnak a szülők? A fiúnak máris lemerült a telefonja az

levegő is elszáll a sok ki-be nyitogatástól. Kocsmát keres, hogy a hölgyeknek is könnyebb legyen... Nyolc óra moccanatlanul kicsit sok. Két helyi fiú ajánlja, menjünk az iskolába. Ott van WC és van meleg tea is. – Mindenki felfigyel, nem nagy a bizalom, mert a száz méter előre, aztán száz balra ebben az itéletidőben nem sétálgatnak tünik. Felcihelődünk minden sietség nélkül, bár a vezető sürget, mert a szél nagyon rázza a kinyitott járműajtót. Egy anyuka a gyereket sürgeti, aki nem nagy kedvvel hagyja ott a meleg fészket. – Nem kell segítség a fiatalúnak – szól egy hang bizalmaskodva. – Az a fiú kislány, és tud járni a saját lábán! – hangzik a büszke válasz, és kivonulnak a szélbe. Köszönés nélkül vette vissza a gyereket, akit abban a pillanatban csapott félre a hóvihar, amint lelépett a busz lépcsőjéről. Összekapaszkodva meg szülőben csak elvergődünk az iskoláig. Meglepődünk, de a látvány nagyon jólesik. Kinyitottak minden osztályt, villanyt gyűjtöttek, a fűtést bekapcsolták, és ettették itatták a beküldött utasokat. (Mindenkinek el kellett hagynia a járművét. Az önkéntes rendőrök sorra járták az autókát, és mindenkit beparancsoltak a fedett helyre.) Komolyodik a helyzet. Este tíz óra. Mindenki benn van a lepszényi iskolában.

Mint egy hadgyakorlaton: ki-világítva az épület, sűrű-forog a kiszolgáló személyzet, őten kenik a vajjas-zsíros kenyeret, rakják rá a lila hagymát. És a könnyítés, ami mindennél fontosabb lett. Ettünk-ittunk, és visszazsaladtunk a buszba, mint az egyhetes csibék a kotlósmamához. Rettentő erős a szél, mintha üvegcsilánkok repülnének a homlokomra. Visszaérünk, lassan elcsendesedik a busz. Aki tud, alszik.

Hírek: Átutazók, a Vígyszínház bemutatója Eszenyi Enikő rendezésében. ... Elmúlt éjfél. Hideg van a kocsiban. A vezető időnként bekapcsolta, járatta a motort, enyhült a levegő, de az olaj! És ha elfogy a gázolaj, gáz lesz, és Pest messze van! Megint zörögnek: hagyjuk el a járművet. Egy óra múlt. Mint a katonának a parancsot, egy zokszó nélkül hajtjuk végre az ésszerű és szívhez szóló utasítást. Ki a buszból, ki a széviharba, csendben, takarékoskodunk a levegővel, amit majdnem elfűjünk az orkán. Bemegyünk a polgármesteri hivatalba, jobb, mint az iskola. A tanácsteremben helyeznek el. Jó meleg van, szék is van, leülhetünk. Állandóan hordják a megkent kenyeret, kávé, teát.

Bejött a rendőr (56 672 szám), behoztak egy vakmerő utast, aki keresztülvágott a mezőn, hogy hamarabb az állomásra érjen. Félig megfagyott. A rendőr arca is meggyötörtnek látszik. – Egyedül

vagyok, mert a kollégák reggel óta nem tudnak bejönni. Hómarókat szereztem a vállalkozóktól, próbáljuk a sérült autókát kiráncigálni. Van egy halottja a nagy karambolnak, 51 sebesült várja, hogy kimentsék – halljuk a harci jelentést, majd a folytatja: nehéz, mert ha eltörik a havat egy útszakasrról, az előzők azonnal elfoglalják, beállnak járművükkel a megtisztított helyre, de a mentést nem tudják folytatni, és kezdek elölről. A mi pályánkról, a hetesről 71 autórönsöt kell elszállítani... – Büntetni kell! Szigorúan meg kell büntetni a kamionosokat, mert miattuk történt a balesetsorozat – mondja egy utas. – Ebben a helyzetben nem lehet tovább feszíteni a húrt! – halljuk a választ. – Micsoda magyarok vagyunk mi? – évődik egy hang. Senki nem kártyázik? Válasz nincs. – Én úgy aludtam el, hogy az ókori világ hét csodáját, majd a székel székelyeket soroltam fel magamnak! – mondja a szigorú. Valószínű, többen megpróbálják, mert újra csend borul a tájra...

Éjjel három óra. Újra itt a rendőr a hírel: reggel nyolc körül szabad lesz a pálya. Zsong a társaság, de egy elégedetlen hangot se hallani.

– Milyen emberek vannak! Tegnap reggel nyolctól szolgálatban vagyok a társammal, és megverik... Megvernek egy önkéntest! Már könnyebb a helyzet, megjöttek Pestről 16 terepjárával. Reggel (talán) kitisztítják a 103 autót meg a 40–50 kamiont a pályáról, de pontosságot kérek, felelősséget és szófogadást! És semmi kapkodás, tülekedés, mert akkor újra... Be sem fejezi, az egyik kisérdiő ránt önti a hirt: kis idő alatt 35–40 autót újabb balesetet okozott. Három súlyos sebesült! Kik azok? Nem tudják! – fejezi be a rendőre, és kisiet a hóviharba.

Öt-hat óra. Megy a hajnali csevely, mint a kaszinóban lennénk. – Az unokámhoz indultam, bár az apja kérte, várjak egy napot! Nem vártam... Most megint szememre veti, hogy: pedig megmondtam! Gyerekkora óta ő a családban a „Megmondotamka”, minden bajt előre megjósol! – Olyan irodalomtanárom volt, aki már hetediknyolcadikban az Odüsszeiát olvasta nekünk. Nem a tanterv érdekelte. Azt el tudjátok olvasni, és mindig egy izgalmas részről hagyta abba, és feszülten vártuk a folytatást. A világot láttatta velünk. – Az én anyukám is tanárnő, de rendőrségen dolgozik, mondja egy félénk első gimnazista.

Mintegy végsőre belép az új rendőr: csak délután lesz szabad a pálya. A MÁV már Székesfehérvárig elviszi a szerelvényeket, az autósstráda zárt terület maradt továbbra is. (A rendőrünket fel-

váltották, már többen vannak.) Több várost zárt el a hófúvás: se ki, se be. Eszünk, iszunk, mintha más dolgunk sem lenne. Újabbal kínálnak: kösz nem – szól egyikünk –, remélem, a vacsorát már otthon kapom. Nem vevők a viccre. Páran felszedelőzködnek, elmennek a vasútállomásra. Bátor vállalkozásnak tünik.

Hét órakor jobbról-balról adják a telefon-rádió híreket, majd bekapcsolják a hatalmas hordozható rádiót. Hallgatnánk, de egy nő otthon érzi magát, olyan hangosan telefonál. Röhögcsél, mintha a saját konyhájában lenne. (A többiek, ha felszisszen a telefonjuk, mindig felpattannak, és kint intézik családi ügyeiket.) Hirtelen elhallgat. A telefonja kiszzenvedett. Kinek van? Ki engedi meg, hogy telefonáljak? Valaki segít. Az asszony megint fecsegni kezd. Mosoly kíséri. Az ember nem könnyen változik.

Újabb érkezők, gyalogosan. Mondják, hetven személyt tereltek be meleg helyre. Jön egy középkorú pár, ölbe fogott, bebugyolált kutyával... Rájuk fújta a szél a havat.

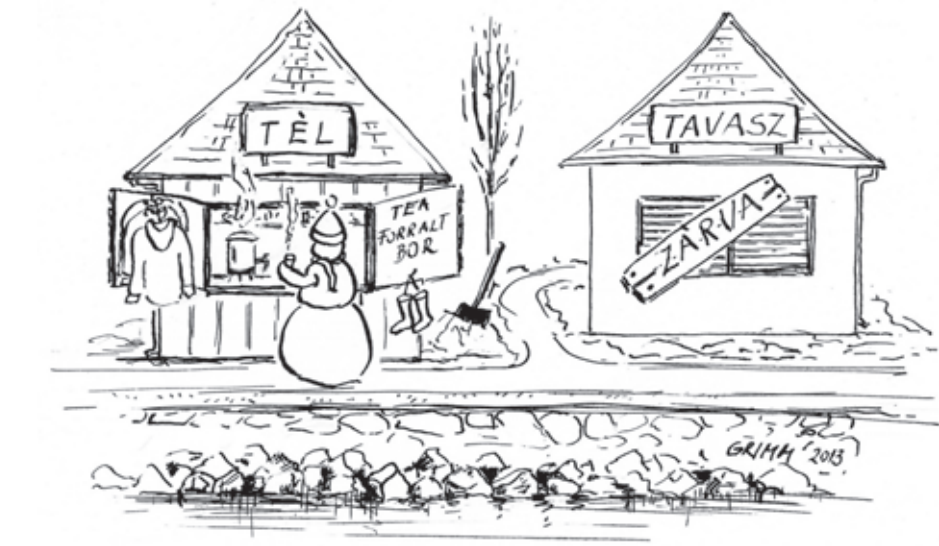
Percekig csak összekapaszkodva ülték hárman, mint egy kőszobor, ülték reszketésüket visszafogva-elengedve a nekik szorított két széken. Teát hoztak. Előbb beleivott a férfi a kínált csészebe, érezte, iható, és egy bőlintással átnyújtotta párjának a gözölgő italt. A körülötte állók közül egyikük gyorsan nyúlt egy másik bögréért, teliengedte a termoszból, és átadta neki. Még nem volt erő kimondani a köszönőmöt, csak az arcára kiült félmosoly jelezte, visszatért belé a lélek. Kenyérrel kínálták őket. A férj is, a feleség is előbb egy-egy harapásnyit nyújtott a kutyának. Az állat feje, mint a teniszmeccset nézőké, jól jobbra, hol balra mozdult. Volt, mikor kapott egy csipetet a zsíros kenyérből, volt, mikor nem. Egy vakkantást nem hallatott, biztosan megértette, hogy mit sugdosott fülébe a nő. Miután megitták a teajukat, már eltűnt arcukról a félelem. A kutya tért el-sőnek magához, kidugta fejét a pokrócból, és szimatolt az enni-való után.

Telefonértesítés: akik hajnalban elindultak a vasútállomásra, eljutottak Fehérvárig. Taps a híre. Milyen jó ez a társaság!

– 09.30: Polgárdiig járható az út! – rikkant be egy önkéntes rendőr az örömhírel. – Szabad a pálya! Akkor mire várunk még? Gyérünk már! – hangzik mindenfelől.

Öt perc se kellett, és már nevetve köszöntünk mindent, a teát, a meleget, a kávé, meg a zsíros-vajas-lekváros kenyérhegyeket a jelen lévő önkormányzati dolgozóknak. A buszban ülünk, mi melegítjük a busz levegőjét, a vezető meg a jármű motorját. Tíz óra sincs, meleg a motor, tűrhető a levegő, és mindenkinek mehetnékje van. Megindulunk, vígan vagyunk. Olyan gyorsan eltelik a két óra, mint mikor Füredről Pestre megy az ember. Március 15-e, tizenegy óra húsz perc, Balatonfüred, végállomás, kiszállás! A tizenkét nevető, elégedett arc látványa meg a sok köszönőm enyhíti *Egyed Péter* fáradt tekintetét. Köszönjük szépen! Igen, köszönjük, majd huszonegy órás kaland lett a kétórás pesti útból.

Perlawi Andor

szél játszik az autóbuszunkkal. Érezzük egy-egy löketét. Szinte rázkódik a jármű. A benti levegő is lecsapja a fedőt.

– Miért álltunk meg? Menni kéne, mert betemet a hó! – ez az első pánikjel, egy férfitől. – Hova menne, előtte is ott állnak a kocsik, nem látja – próbálja gondolkodásra bírni az előtte ülő. – Kikerülhetné! Kerülje ki, és haladjon tovább! – Ne legyen már olyan okos, jobbra ott a korlát, balra meg a másik kocsisor! És ne szóljon bele a vezető munkájába, legyen szíves! Tudja az, mit kell csinálni. – Itt nem csak a vezető számítt! Mi is itt vagyunk, nem tehet a kedve szerint! Nincs igazam? (De igen! – hallatszott egy bátorítalan biztatás.) Na ugye! – Ne hergelve már a társaságot, ki tudja, mi vár még ránk! – Én nem hergelem... – Dehogynem! – De nem! Maga hergeli! Már kezdene magára figyelni! – Miért? Inkább magára figyeljenek? – Fejezze már be! – Fejezze be maga! Ha nem szolt volna, már régen befereztem volna, de maga kötekedik velem! – Én nem kötekedem senkivel! – De igen! De igen... hangzott másodszer is, de a harmadik de igen elmaradt.

Már-már vére mentek. Az idősek alig mondható férfi tapintat nélkül vitázott a hölgygel, aki azonban rájött, volt valami igazság abban, amit durván a fejéhez vágta, és elhallgatott. Rossz napja van az idősödő férfinak, vagy a természete nem hagy élni egy békés pillanatot? Nem tudni, de jó óráig, kettőig ez az intermezzo elég volt a társaságnak. Egy-két mentőautó elhűz mellettünk a leállósávban, őket követik a szabálytalan potyázók, hárman-négyen.

múlt. Ilyenkor szokott Pesten lenni a kocsí. Ellenkező irányból mentő hajt el mellettünk. A híreket hallgatjuk. „Teli tankkal induljanak, de csak akiknek feltétlen kell. Enni-valóról gondoskodjanak, takaróról se feledkezzenek meg!” Alsunk, mint az álomszuszekok. Estefelére marad a hóesés, és a szél megerecsődik. Mellettünk megáll egy busz. A füredi lassú járat. Felszólítanak, szálljunk át, mert csak egy megy tovább, a másik visszafordul. Egy hang: Anyuka, én nem akarok Amerikába menni! Ne beszélj! De én nem akarok Amerikába menni! Te csak... az ösdi vice folytatása belevész a hirtelen felcsapódó zajba. Mi történt, mi történt? Ajtót nyitnak, kiugrik a sofőr, pár perc múlva vissza: Egy kocsiból kilépő személyt a korlátnak vágott a szél! Egy hangos szó nélkül követjük az utasítást (17.20). Fél óra elmúlt, de áll az új busz is. Amikor megmozdul a jármű alattunk, majdnem felujjongunk, de csak három álló kamiont hagyunk el és stop. Lassan besötétedik a világ körülöttünk (18.30). Megyünk, meg-megálunk, és megint. Jobbról csak kamionokat lehet látni.

Az utasok kezdik komolyan venni a változást. Belelátunk a beláthatatlanba. Előkerülnek a telefonok, többen uzsonnázna. Figyeljük a híreket, majd a nemzeti ünnep hírei mellé egy beszólás: nekem pisilnem kell. Nekem is – halljuk a visszhangot. A ajtó kinyílik, a férfiak páran kilépnek, előremennek vagy öt lépést és intézik, amit kell. Bejönnek, becsukódik az ajtó. A férfiaknak könnyű! – halljuk a kommentárt egy női hangtól. Forduljunk vissza! – hangzik egy ajánlat. – Jó

állandó bizonygatástól, hogy nincs baj, nincs baj! Persze, hogy a buszban vagyunk! Persze, hogy nem megyünk ki a buszból! – nyugtatónak szánt mondatoktól. A kislány csak négyóránként szól bele a telefonba: igen, jól vagyunk, minden rendben! A fiú magához húzza, és a homlokát puszilgatja: nem lesz semmi baj! Nézd milyen sokan vagyunk, nem fagyunk meg, ne félj!

A fél nyolcas hírcsokor úgy hat ránk, mint egy ítélet: a roncsok miatt – 41, 57, 77 darab autó egybeszaladt az utakon – nem tudunk továbbmenni! Zsongani kezd a társaság. Megmozdul valami. Pár lépés után elhangzik: hagyjuk itt a pályát! Látjuk, hogy egyes autósok már ügyeskednek mellettünk. Mi is úgy teszünk. Éppen egy kivezető mellett álltunk. Siker. Otthagytuk a dugósort, bele egy másikba! Lepsény közelében állunk. Innen már csak két kilométer a vasútállomás. Ketten nekiindulnak. A vezető bejelenti: lejárt a munkaideje. Felhőrdülés: Ezt nem teheti meg! – Dehogynem! Demokrácia van! Nem lehet tizenkét órát követelni a dolgozóktól! – Háborúban sem hagyjuk ott a posztot! A fellobant vitát egy szolíd, sebeszkés élességű hang zárja le: Ha nem jön be a váltótársam, huszonnégyezem, ha kell, kétszer is, egészen addig, amíg nem küldenek helyettem másik nővért! Ez hat! A téma lezárva. Hirtelen dörömbölnék az ajtón. Kinyílik, s belép két hőmberszerű lény... Félig fagyottan visszatért a két fiú. – Nem embernek való a kinti világ!

Beljebb araszolunk a település központja felé. Egy férfi kikérezkedik. A vezető már fél, hogy a

Informálódjon! Játsszon! Nyerjen!

Elindult a Zöld Balaton-kampány újabb környezetvédelmi nyereményjátéka, mellyel érdekes zöld ajándékokat nyerhet. A kérdőíveket április végéig lehet az interneten keresztül kitölteni. www.zold-balaton.hu

A fosszilis energiák zsákutcába visznek: ideje más megoldások után nézni

Manapság a környezet védelme és a pénztárcánk kímélése sem képzelhető el a nap-, a szél- vagy éppen a vízenergia, azaz a megújuló energiaforrások hasznosítása nélkül. Egy háztartás éves energiafogyasztásának háromnegyede a fűtésre és a meleg víz előállítására megy el, ezért nem mindegy, hogy a nap- vagy éppen a szélenergiával (házánkban ezek a legjelentősebb megújuló energiaforrások) mennyi pénzt spórolhatunk.

Ezek az energiaforrások nem is annyira idegenek a mindennapi életünkől, mint amennyire hinnénk. Elég csak belegondolni abba, hogy az ókorban napenergia segítségével gyújtották meg az olimpiai lángot, de ha valaki kertészkedik vagy zöldséget termel, az előtt sem ismeretlenek a fólia- és az üvegházak. Viszont a jelenleginél sokkal nagyobb mértékben is használhatjuk őket.

Az ipari forradalom óta egyre nagyobb mértékben használjuk fel az úgynevezett fosszilis energiákat, azaz a szenet, a kőolajat és a földgázt, amelyekről már évtizedekkel ezelőtt kiderült, hogy káros hatásúak a környezetre (számlájukra írható egyebek mellett a levegő minőségének romlása, a savas esők megjelenése, a föld átlaghőmérsékletének emelkedése), és felhasználásuk nem lehet végtelen, hiszen kimerülőben vannak.

A megújuló energiákról sok információ eljutott már a lakossághoz, de nem tudatosult még eléggé, hogy alkalmazásuk milyen előnyöket jelent a mindennapokban. Pedig a gázzal történő fűtést nemcsak a vegyes tüzelés használatával lehet részben kiváltani, hanem például a nap energiájának felhasználásával, az áramfogyasztás nem csupán nagyipari méretű szeléről gépekkel mérsékelhető, hanem kis, családok számára készült szerkezetekkel, a hőszivattyúk segítségével pedig nem kell annyi áramot felhasználni a hűtéshez.

Részben megalapozott előítéletek is élnek az emberekben a megújuló energiákkal kapcsolatban. Az egyik ilyen, hogy sokba kerül a szükséges eszközök beszerzése és üzembe helyezése. Nos, a költségek valóban magasak, ám mindez nézőpont kérdése. Ha belegondolunk, hogy egy közepkategóriás bőr ülőgarnitúra árán már megoldható a család melegvíz-ellátását lehetővé tevő napkollektorrendszer kiépítésének több mint a fele, akkor sokkal árnyaltabb a kép. Különösen, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a környezetvédelmi szempontok mellett a befektetés után jóval kevesebb pénzt emészt majd fel a melegvíz-ellátás.

Magyarország számára azért is fontos, hogy minél jobban kihasználja a megújuló energiák adta lehetőségeket, mert az ország fosszilis energiahordozókban szegény. Néhány példa: a szén nagy része napjainkra elfogyott vagy gazdaságtalan a kitermelése, a kőolajkészletek a hazai igényeknek csak a töredékét adják, azok is csak körülbelül tíz évre elegendők, a földgázkészletünk is mindössze az éves felhasználás 17–18 százalékát fedezi. Tehát valamit lépni kell.

A lehetőségeink nagyok. Épületeinkben óriási energiamegtakarítási lehetőségek rejlenek, egy dunaiújvárosi cég panelépület üzemeltetése közben szerzett tapasztalatai szerint akár 80–90 százalék is lehet a spórolás mértéke. (A panelépület külső oldalait vastag hőszigeteléssel látták el, a pincefödémén és a tetőn, speciális hőszigetelő, légtömör, dupla, illetve tripla üvegezésű ablakok beépítésével, hővisszanyerős kiegyenlített szellőzés kialakításával, hatékony szabályozással. A korábbi távfűtés helyett a melegvíz-ellátást, valamint a fűtési energia egy részét a tetőre és a homlokzatra szerelt napkollektorokkal oldották meg, emellett kicserélték a vízszelvényeket is. Magyarországon megközelítőleg 800 000 iparosított technológiával épített, azaz panelépület áll. Több mint 2 millió ember él ilyen házakban. Ezek az épületek jellemzően igen rossz műszaki állapotban vannak, víz- és energiafelhasználásuk pazarló, így költségeik különlegesen magasak.) Ez azért figyelemre méltó, mivel egy tanulmány szerint hazánkban a családi házak esetében érhető el a legnagyobb megtakarítás, hiszen ezek 2–2,5-szer annyi hőenergiát emésztene fel, mint a panellakások, tehát esetükben a megtakarítás még ennél is nagyobb lehet. (x)

A kampány a Zöld-Balaton – térségi komplex kampány megvalósítása a Balaton-parton, KEOP – 6.1.0/B/09-11 pályázat segítségével valósul meg.

Korszerű hulladékgazdálkodás

A papír, a fém, az üveg jelentős részben visszanyerhető, ehhez az első lépés, hogy szétválogatva gyűjtjük a hulladékot

Az észak-balatoni térség hulladékproblémáinak megoldása érdekében – önkormányzati társulás formájában – 158 település fogott össze. Egy sikeres pályázat eredményeként az Európai Unió támogatásával kiépült egy komplex hulladékgazdálkodási rendszer, melynek első üteme lezárult. A második ütemben, 2012–13-tól a társulás területén a korszerű hulladékgazdálkodás feltételei kibővülnek, többek között a szelektív hulladékgyűjtést segítő elemekkel. A szelektív hulladékgyűjtésről sokat hallani manapság, de vajon mit is jelent ez pontosan? A szemetesvödörbe kihajított dobozok, palackok, csomagolóanyag-maradékok nagy mennyiségben értékes nyersanyagforrást jelentenek. A papír, a fém, az üveg jelentős részben visszanyerhető, ehhez azonban az első lépés, hogy

szétválogatva gyűjtjük őket. A szelektív hulladékgyűjtés eddigi szokásaink megváltoztatását igényli. A változásoknak köszönhetően azonban segíthetjük a hulladék nyersanyagként történő újrahasznosítását, és ezzel megővhetjük környezetünket.

Lehet alacsonyabb is a számlája!

Sokallja társasága energiaszámláját? Érthetetlen a számlarészletezés? Reklamálna a szolgáltatónál? Kihaszználja a szabad szolgáltatóváltás előnyeit? És mindezeket gyorsan, egyszerűen szeretné elintézni?

Ha legalább egy igen választ adott, akkor keressen minket! Preaktív Kft., Balatonfüred
E-mail: preaktivkft@gmail.com, Tel.: 30/902-9460
Áram- és gázszolgáltatással kapcsolatos tanácsadást kínálunk gazdasági társaságok, intézmények számára.
Egyedi átvizsgálás:
Átvizsgáljuk az Ön legutóbbi 12–24 hónapra vonatkozó fogyasztói számláit, szerződéseit, levelezéseit, egyéb iratait.

Bemutatjuk Önnek az átvizsgálás eredményeként feltárt megtakarítási lehetőségeket, és ennek kihasználása érdekében elvégezzük a szükséges adminisztrációs tevékenységeket.
Két évre visszamenőleg bemutatjuk Önnek az esetleges téves számlázásból eredő követeléseket, és a pénze visszafizetése érdekében szükséges papírmunkát is elvégezzük.
Energiabeszerezés:
Megversenyeztetjük az áram- és gázpiac szolgáltatóit és a kiharcoljuk Önnek a legkedvezőbb piaci árat és vásárlási feltételeket.
Bemutatjuk a 3 legjobb piaci ajánlatot és a kapcsolódó vásárlási feltételeket azért, hogy Ön a legmegfelelőbb szolgáltatást tudja kiválasztani. Ha kiválasztotta az Ön számára legmegfelelőbb ajánlatot, akkor a szolgáltatóváltás papírmunkája már a mi dolgunk. (x)

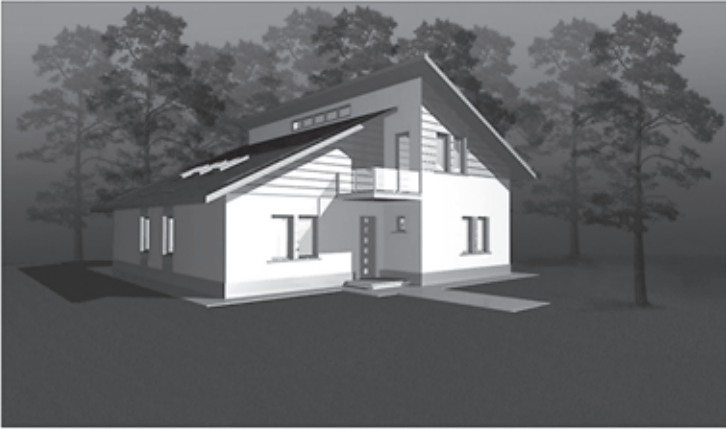
ÉPÜLETTERVEZÉS

A – TÓL Z – IG

családi házak,
hétvégi házak,
nyaralók,
építésztervezését
vállaljuk

TEL.: 06-30/457-9686

EMAIL: epites.epitesz@gmail.com

Isten és a haza szolgája: dr. Luttor Ferenc

Hatvan esztendővel ezelőtt, 1953. április 28-án az argentinai Platanosban megtért teremtő Istenéhez dr. Luttor Ferenc apostoli protonotárius, pápai követ, Balatonfüred egykori plébánosa.

Az egész életében szeretett Istenét és nemzetét szolgáló főpap 1886. március 26-án született Székesfehérváron, teológiai tanulmányait Veszprémben és Bécsben végezte. 1908. augusztus 16-án pappá szentelték, 1909. december 20-án doktorrá avatták. A Veszprém vármegyei Pápan káplánként kezdte papi pályáját, majd karkáplán lett Veszprémben. 1912-től történelmi és régészeti tanulmányokat folytatott Rómában, 1913-tól püspöki könyvtáros Veszprémben.

Az I. világháború elején a szerb harctéren tábori lelkészként szol-

gált, hazatérve a szemináriumban tanított. 1918. november 1-jétől Balatonfüred plébánosa, áldásos tevékenysége eredményeként megépült a Krisztus Király tiszteletére szentelt neoromán templom, közismert nevén a Piros templom, a plébánia és az iskola

is. Az újonnan alapított plébánia területén megszervezte a hitéletet és a hitoktatást. 1928 végétől Rómában a Magyar Királyság szentszéki követségének egyházi tanácsosa, mellette 1930-tól a Keleti Kongregáció tagja és a Collegium Hungaricum egyházi szakosztályának igazgatója, 1935-től a Propaganda Fidei Bizottság tanácsosa, s egyúttal apostoli főjegyző. 1937-től a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend káplánja (Conv. Ord. Militaris Melitensis).

1944 végétől a vatikáni magyar misszió vezetője, mely feladatát egészen addig ellátta, amíg ezt a szovjet megszállás alatt álló Magyarországról el nem tiltották neki. Diplomáciai tevékenységének köszönhetően számos antikommunista politikus, művész, egyházi és közéleti személyiség került el a szovjetek bosszúját. Öszentsége kívánságára 1947. április 28-án Buenos Airesbe érkezett, ahol a második világháború magyar menekülteinek lelki gondozását látta el. Az argentinai magyarok kulturális és közösségi életének meghatározó egyéniségévé vált, megalapította a Centro Hungarót, az Egyesületközi Tanácsot, amelynek haláláig elnöke volt.

A kezdeményezésére 1949-ben megalakult a Mindszenty Magyar Tudományos és Kulturális Akadémia, azzal a céllal, hogy a tudományokkal, irodalommal, művészettel, társadalmi és gazdasági kérdésekkel foglalkozó argentinai magyarokat összefogja. 1950-ben többekkel együtt megalapította a Kárpát Könyvkiadó Vállalatot, hogy a magyar betű minden menekült testvérehez eljusson. Szülőhazájától messze, de magyarságáért mindvégig küzdve fejezte be földi pályafutását, a magyar Angolkisasszonyok Intézetének kápolnájában helyezték örök nyugalomra.

Vitéz Pintér Kornél

Filipovits István ravatalánál

Mindnyájan, akik most itt vagyunk, akik megdőbvenve állunk Filipovits István, a példamutató, gazdag életutat bejárta igazgató – tanár, a sokféle szerepet betöltött jóságos ember ravatalánál, őszinte részvétellel osztozunk a gyászoló család mély fájdalmában.

Kedves halottaink az élőknel is elevenebben élnek bennünk, gondolatainkban, érzéseinkben, mert a gyászolóak szíve örökmécses, melyben olthatatlan él az emlékezés.

„Nem hal meg az, ki milliókra költi dús élte kincsét – idézzük sokszor a nagy költőt, Arany Jánost, és jól tudjuk, hogy dús élte kincsét Filipovits István nagylelkűen szétszórta szeretett családjá, tanítványai, barátai között.

Itt állunk megkövülve a gyásztól, s közben szemünk előtt lebeg barátságos mosolya, életigenlő szemlélete, odaadó figyelme, őszinte érdeklődése.

Igen, ilyen volt ő, a szerető férj, családapa, nagypapa, önzetlen rokon, a jó barát, a sportember, kolléga, a mindenkin és mindenkor segíteni kész ember.

Itt állunk döbbenet, lelkünkben tátongó úr van, mely be nem tölthető, s emlékezünk életére, múltjára.

Filipovits István Balatonfüreden született, a Pécsi Tanárképző Főiskola történelem–testnevelés szakán diplomázott, később labdarúgó-edzői diplomát szerzett. A labdarúgás szeretetét mindvégig megőrizte, hiszen évtizedek óta minden héten barátaival találkozott a csütörtöki zsúrfocin, melyet semmilyen körülmények között nem mulasztott volna el.

Tanárként dolgozott Csetényben, Nagyvásonyban, s 1977 óta Balatonfüreden a Radnóti Miklós Általános Iskolában. Először testnevelő tanárként, 1982-től igazgatóhelyettesként, majd 1986-tól nyugdíjba vonulásáig igazgatóként. Az ő nevéhez fűződik Balaton-felvidéki iskolák a nagy sikerű találkozójának megszervezése. Meghatározó személyisége volt az intézménynek, nagy izgalommal készült a jubileumi rendezvényekre, ápolta a

testvérvárosi, germeringi, lengyel kapcsolatokat, emlékezetes kirándulások, adventi összejövetelek fűződnek nevéhez.

Balatonfüreden sportfelügyelő volt 1977-ben, a Balatonfüredi Diáksportbizottság elnöke, a Veszprém Megyei Diáksportbizottság elnökségi tagja volt.

Sokan tisztelték és szerették, munkáját elismerték. 1995-ben Veszprém Megye Diáksportjáért, 2000-ben Balatonfüred Diáksportjáért, 2001-ben Balatonfüred Sportjáért kitüntetést kapott.

2008-ban a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése kiemelkedő munkásságáért a Sportért-díjat adományozta számára. 2001-től a Hubertus-kereszt arany

fokozatának viselésére is jogosult lett, a Kinizsi Vadásztársaság elnöke volt.

Nyugdíjba vonulása után teljesedett ki igazán élete. Szerető családjá körében, kényelmes hintaszékben, a kandalló mellett teljesnek érezte életet, melyet beárnyozott kis unokája, Panka érkezése, aki napsugarassá tette a családot mindennapjait. Filipovits István tudta, hogy a boldogság az élet apró dolgaiban rejlik. Aki nem figyel, annak számára láthatatlan marad. Hitte azt is, hogy az életben a legfontosabb a szeretet.

Legutóbbi tv-interjújában nyilatkozta: Mindig, mindenkin segített, így éltem le az életemet. Segített a hozzá fordulók, mindvégig támasza volt feleségé-

nek, fiainak, rokonainak, barátainak. Azt is tudta, hogy az életet a maga teljességében kell élni, mindenben megtalálva az apró örömeket. Szenvedélyes vadász és horgász volt, szívesen járta az erdőt vadásztársaival, barátaival. Élete egyik legnagyobb vágya teljesült, amikor fiával és unokaöccsével afrikai vadászaton vett részt. Szívesen mesélt vadászkalandjairól, s mutatta az arról készült számtalan képet és filmet.

Legutóbb a Füredi Arcélekben élvezhették az érdeklődők színes mesélőkedvét, az életéről lepergő képeket.

Láthattuk gyermekkor kedvelt színterét, a balatonfürediek által kedvelt és látogatott Kedves cukrászdát, szüleit, Annus nénit, akit sokan ismertek, szerettek a városban, az idősebbek közül ma is emlékeznek a Kedves-beli ízekre, zamatokra.

Fő hobbjá a vadászat mellett a horgászás volt. Azon a verőfényes márciusi napon is a Balatonra készült. Még búcsút intett feleségének, aztán már csak döbbenetes halálhírért hallottuk. Méretlen őrült hagyott maga után, s feltesszük a kérdéseket: Mi lett volna ha, nem megy ki a vízre, ha nincs egyedül...

De nincsenek válaszok. Ez történt és így történt. Így kellett történnie.

Úgy búcsúzunk tőle, mint akik tudjuk, hogy a „nemes harcot megharcolta, futását elvégezte, a hitet megtartotta”, és Isten kegyelme az öröklétellel ajándékozza meg.

Szívünkben őrizzük emlékét, és így velünk lesz mindig és mindenhol.

Reményik Sándor Végrendelet című versével vesz Filipovits Istvántól végső búcsút szerető felesége, fiai, menyé, imádott kis unokája, unokaöccse, bátyja, minden rokona és barátja, ismerőse, mindenki, aki ismerte és szerette őt.

Nyugodjék békében!

Búcsúzik:

Molnár Judit és a Radnóti Miklós Általános Iskola tantestülete, munkatársai

MEGHÍVÓ

A Balatonfüredi Krisztus Király-plébánia és a Magyar Vidék Országos 56-os Szövetség közösen emlékezik

dr. Luttor Ferenc

(1886. március 26–1953. április 28.), Balatonfüred egykori **templomépítő plébánosára halálának 60. évfordulóján.**

2013. április 28-án (vasárnap) 9.00 órákor az emlékére felajánlott szentmise lesz a Krisztus Király tiszteletére szentelt Római Katolikus Templomban (Balatonfüred, Szent István tér 2.).

A szentmisét bemutatja: főtisztelendő Gyűrű Géza pápai prelátus, érseki helynök, Balatonfüred plébánosa

A szentmise után 10.00 órákor megemlékezésre és koszorúzásra kerül sor dr. Luttor Ferenc emléktáblájánál.

Emlékezik: vitéz Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szövetség országos elnöke

Imát mond: főtisztelendő Gyűrű Géza pápai prelátus, érseki helynök, Balatonfüred plébánosa

Egyetemi professzora és öreg barátja, a neves történész szeptember elején hunyt el Velencében. Az infarktus a Canal Grande kanyarulatára néző méregdrága hotel egyik első emeleti szobájában végzett vele. A negyvenhat éves Melis Zsolt irodalomtörténész nyakába a professzor halálával egy időben váratlan örökség szakadt. Melis ezt persze csak akkor tudta meg, amikor a temetés után a történész ügyvédje felbontotta a végrendeletet. Az irodalomtörténészre, aki egy budapesti egyetemen irodalmat tanított, háromszobás, étkezős és erkélyes balatonfüredi lakást hagyott az öreg. A második emeleti lakáshoz garázs is tartozott.

Melis a Déli pályaudvar közelében, a Városmajor utcában lakott egy kis lakásban, amelynek napalija előtt télikert állt rengeteg zöld növényvel. Lotti, a cicája már évek óta itt élt vele. Elválászatlan pajtasok voltak. Egy harmadik élőlény is tartozott hozzájuk, aki a szomszédos Csaba ut-

Kellei György

Váratlan örökség

cában lakott. Bernáth Valéria ügyvéd volt, irodáját a pesti oldalon, a Rákóczi útról nyíló Szentkirályi utcában rendezte be. Titkárnot és négy ügyvédet alkalmazott, kezdőket és rutinosakat. Vali és Zsolt két éve, a Városmajor utcai zöldsegboltban ismerkedtek meg egymással. A férfi egy kiló paradicsomot vásárolt, ám elszakadt a műanyag zacskó, és a paradicsomszemek ide-oda gurultak a járdán, némelyik az úttesten, egy autó kereke alatt fröccsent szét. Az ügyvédnő segítette Melisnek az ép darabokat összekapdosni. Az életükben nemrégiben lezárult egy kapcsolat, így egy hét múlva már együtt vacsoráztak egy szerény budai vendéglőben.

Vali kilenc évvel volt fiatalabb. Ideális párt alkottak, Zsolt ezért napokon át gyötrődött, hogy mitévő legyen. Nem akart szakítani

a barátnőjével, de a füredi lakás izgatta a fantáziáját. A berendezéssel együtt kapta meg. A professzor ügyvédje elintézte a papírmunkákat, és átadta a kulcsokat. Eljött a pillanat, hogy a jövőben csak az írással foglalkozzon. Már húsz könyve jelent meg, de tele volt tervekkel, ötletekkel. Vali bátorította, költözzön le nyugodtan, a Csaba utca és Füred között cirka kétórányi a távolság az autópályán. Felváltva járnak majd egymáshoz.

Zsoltot örültnek, felelőtlennek tartották, amiért felmondott az egyetemen, a leépítések őt nem érintenék, fiatal és fényes tudományos jövő vár rá, mondogatták a barátai és a kollégái. Meg sem hallgatta őket. Lakását kiadta egy francia elektronikai cégnek, aztán október közepén elfoglalta új otthonát. A lakást Füred elővárosá-

ban, Arácon találta meg, a 71-es balatoni főút és az északi vasútvonal fölött, egy öt háztömbből álló parkosított lakótelepen. A négyéves Opel Astrával beállt a garázsba, amely sárga gerincű Albatrosz-krimikkel, képekkel, dobozokkal és kerti szerszámokkal volt tele. A második szinten lévő lakás pontosan a garázs fölött helyezkedett el, ha az udvaron parkol, az erkélyről látja a kocsiját. Napfényes, langyos ősz volt, Lotti azonnal lustán elnyúlt a párnával letakart műanyag karosszékben. Az idegen környezetre oda se szagolt. A nappaliban 19. századi bútorok álltak, amelyeket egy bécsi műbútorasztalossal kiegészített a professzor. Az előszoba felőli sarokban mennyezetig érő könyvespolc simul a tapétázott falhoz, tele kötetekkel. Az erkélyre néző dolgozószoba könyvespolca azonban üresen várta Melis saját könyveit. Ezt a helyiséget modern, divatos íróasztallal, szekrénnel és heverővel tették lakályossá. A szemközti hálóban fran-

ciaágy, éjjeliszekrények és képek a falon, amelyekből elég sok függött a másik két szobában is. Ezenkívül étkező, konyha, fürdőszoba és mini éléskamra növelte Melis elégedettségét.

Az irodalomtörténész szinte mindent tudott a város reformkori múltjáról és kultúrtörténeti jelenéről. Tudta például, hogy a lakásától alig tízpercnyi sétára Passuth László író pihen az arácsi temetőben. Az Esőisten siratja Mexikót című világhírű regény szerzőjét vajon kik tartják ott az emlékezetükben? Tisztában volt azzal is, hogy Déry Tibor hajóorrhoz hasonlított villája kertjét az Ítélet nincs című memoárjában, amely azóta is úszik a végtelenben, hátrahagyva a napok hordalékát. Első sétéi során felidézte a Salvatore Quasimodo emlékére rendezett költőversenyt, és bekukkantott a Lipták-ház udvarára is, de most a legendás „nyitott kapu” zárva volt, becsöngetni meg nem akart, minek zavarná a műfordítókat. Régebben az a hír jár-

ta, hogy Lipták Gábor író szalonja gyümölcsöző forrása volt az előző rendszer titkosrendőreinek, de Szőnyi Tamás Titkos írás című monumentális munkája eloszlatja az írórt ért vádak.

Zsolt végül kikötött a városi könyvtárban. Kissé csodálkozott, hogy még senkiről sem neveztek el az intézményt. Ahogy belépett a folyóirat-olvasóba, sokkal megdöbbentőbb csalódás fogadta: egy ládában kiselejtezett könyvek sorakoztak, száz forintért bármelyiket elvihették. Turkolni kezdett közöttük, és ráakadt két korábbi regényére; nem is látszottak megvisseltnek, elhasználtnak. Kiemelte őket, kétszáz forintot elővett a zsebéből, és fizetni akart a pult mögött ülő fiatal könyvtárosnak. „Azokat ingyen adjuk” – mondta a hölgy. Melis egy pillanatra elkecseregett, ezek után kinek és mi-nek írjon, de megingó önbizalmát és hitét visszaadta a hangulatos kisvárost elborító verőfényes, csendes ősz. Úgy érezte, hogy ezt is örökségre kapta a sorstól.

Spanyol életérzés, manyana Füreden

Spanyolország legszebb tengerparti részéből költöztek haza Füredre. A többéves távollét, az idegen kultúra, a szokatlan közege, a manyana életérzés elsősorban türelemre és nyitottságra tanította őket – mondja egybehangzóan a házaspár. Szuhanova Natasa és Baranyi László néhány hónapja bioboltot nyitott a part közelében.

– Férjem mint golfoktató kapott állást Benidormban, ezért költöztünk ki Spanyolországba. Nem volt egyszerű. Egyik napról a másikra lányaink spanyol nyelvű általános iskolába jártak, úgy, hogy nem tudtak egy szót sem spanyolul, és én is csak kerestem a helyem. Az első pár hét nagyon nehéz volt, de aztán felvettük az ottani ritmust, sikerült beilleszkednünk. Tudtuk, hogy átmeneti időről van szó, tudtuk, hogy visszajövünk a Balatonhoz, mert

ragaszkodunk a tájhoz, Füredhez – fogalmaz *Szuhanova Natasa*, aki Oroszországban született és hatéves koráig ott is élt. A legnagyobb hatással a manyana életérzés volt rájuk – mondja –, ami spanyolul holnapot jelent. Mindent el lehet végezni holnap is, főleg a sietség, nem kell megelőzni a dolgokat, sokkal fontosabb, hogy megéljük a jelent, tartják a spanyolok, ami által sokkal nyugodtabb az élet náluk. Sokkal nyitottabbak, elégedettebbek és boldogabbak az emberek, annak ellenére, hogy semmivel sincsenek jobb lehetőségeik, mint mondjuk itthon nekünk – magyarázza Natasa.

– Ezt meg kellett szoknunk, ami nem volt zökkenőmentes, hiszen más mentalitással mentünk. Kapkodtunk, siettetünk az életet, a helyiek meg csak mondogatták, hogy nyugalom. Aztán ráérettünk az izére, olyannyira, hogy elterveztük: a manyana életfelfogást hazahozzuk magunkkal. Ebben a szellemben nyitottuk a boltot is.

Szuhanova Natasa és férje, Baranyi László bioboltot nyitott Balatonfűreden

Nem üzletet és vállalkozást akartam indítani, hanem olyasmivel foglalkozni, amiben hiszek, ami örömet szerez, amit hitelesnek érzek. Így jött a BioLine boltunk ötlete, hiszen a magam példájából

tudom, hogy a tudatos termékhasználat, az egészséges étkezés, a natúrkozmetikumok használata, a kézműves tárgyak mennyivel szerethetőbbek. Csak egy kis odafigyelés kell – mondja Natasa.

– Nem mondom, hogy egyszerű itthon megőrizni a nyugalmat, sokszor próbára teszik az ember türelmét, de azt hiszem, sikerült valamit átmenteni a déli emberek bölcs életfelfogásából magunknak.

– Valahogy úgy alakult, hogy olyan dolgokkal foglalkozunk, amelyek megítélése téves, amikkel kapcsolatban sok a tévhit. A golfot itthon még mindig a sznobok időtöltésének tartják, holott Európában tömegsportnak számít, a bioélelmiszerekkel kapcsolatban is sok félreértés van. Nem igaz, hogy a biotermékek java csak szemfényvesztés, és az sem állja meg a helyét, hogy sokkal többbe kerül egészségesen étkezni. Nem könnyű változtatni ezeken a beidegződéseken, de mi nem sajnáljuk az energiát – tette hozzá a golfoktatóként dolgozó *Baranyi László*, aki igazán balatoni embernek vallja magát.

A házaspár lakonikus nyugalommal tervezgeti a jövőt, sorolják az ötleteket, még az is lehet, hogy kávézóval bővíti a bioboltot. (x)

mt

Tavasza a galériában

Soltész Mária nyitotta meg a Művészklub tagjainak alkotásaiból összeállított tárlatot

A tavasz mint téma, minden művészeti ágba kedves.

Üde, várakozással teli, fényekben pompázó és frissességet árasztó, tiszta, keveretlen színekben ragyogó, vagy páradús és harmatos, vízceppekben fürdő elegancia.

A tárlatot szemlélők most is szembesülhetnek azzal, hogy az itt kiállító művészek és amatőrök, az olaj-, akriltechnikából már mit ismernek és alkalmaznak alkotásukon. Láthatóan nagy a szórás az első kísérletezéstől a mesteri szintig.

A kiállítók a városi Művészklub tagjai, akik jól ismerik egymást. Számos közös és egyéni tárlaton kiállított munkájukat szemlélve, figyelemmel kísérhetik egy-egy alkotó tevékenységének alakulását is.

A Művészklub eredetileg egy alkotói-tanulói közösség volt megalakulásakor.

Előbb Krieg Feri bácsi, majd Kozma Imre festőművészek vezetésével. Ha hányattott körülmények között működött is a város művelődési háza, mégis min-

dig akadt olyan állandó helyiség, ahol az alkotói közösség, hétről hétre, a festőbakra ülve sajátíthatta el a mesterek instrukcióival azokat az alapokat, amelyek nélkülözhetetlenek a művészi munkához.

Amíg a munka folyt, sok esetben egy kis művészettörténeti előadás is elhangzott. A mesterek kontrolláltak, javítottak, tanácsoltak, segítettek a gondolatok és érzések vagy éppen a szemlélt láttak jó megformálásában.

Ma ennek nyoma sincs. Nincs igazi stúdió, csak kiállítóhelye-

ink szaporodtak meg és adnak különböző kvalitású művészek számára megjelenési teret. Ez utóbbinak igazán örülhetünk. Ám a Művészklub mára alig nevezhető így, hiszen nincs igazi alkotói közösség, csupán tagság van egy társaságban. Mit kívánhatnánk mást e tárlatnyitón, mint hogy ismét legyen alkotói, tanulásra és konzultációra alkalmas stúdióműhelyük a füredi képzőművészeknek.

(Részlet a kiállítás-megnyitón elhangzott beszédből.)

Soltész Mária

Csanádi Imre

Tavaszbresztő

*Ébredj, új tavasz,
jégtörő, sugaras,
gallyat gombosító,
rügyet rojtosító,
mindenfélé madarakat
víg versre tanító.*

Zöld és fehér teafajták

Már régóta foglalkoztatott, hogy vajon mi lehet a különbség az egyes teafajták között. Fitoterapeutaként pedig illik is tudnom, hogy a zöld tea miben különbözik a vörös teától, vagy tartalmaz-e koffeint a fehér tea. A hagyományos gyógynövényteák hatóanyagai természetesen eltérnek egymástól, ám ismerjük és sokan közülünk fogyasztják is a zöld, a fekete, a vörös vagy a fehér teát. Számomra rendkívül izgalmas megtudni azt is, hogy a növények miről kapták a nevüket. Vajon a zöld tea miért zöld tea, és a fehér tea mitől fehér tea, a vörös tea valóban vörös, no és a fekete tea? Tartson velem a teafajták világába tett utazáson! Először a zöld és a fehér teával ismerkedünk meg.

Zöld tea

Aki ivott már zöld teát, tudja, hogy micsoda kellemesen frissítő teáról van szó. A kínai orvoslás és hagyomány nem véletlenül társítja a zöld teát a nyári évszakhoz. Nyáron sok a nap tüze, forró energiája (jang energia), amit a zöld tea segít egy kicsit kordában tartani. A melegben a testünk is könnyen felhevül, a hideg természetű zöld teával pedig tudjuk csökkenteni a szervezetünkben kialakuló forróságot. Nem véletlen, hogy a meleg, forró éghajlatú keleti országokban, például az araboknál is közkedvelt ital a zöld tea, borsmentalevélekkel megbolondítva.

A teafajták közül a zöld tea az egyik legkevésbé kezelt teafajta. A tea előállítása során a leszedett leveleket azonnal hevítik vagy gőzölik, így a teafeű nem fermentálódik (nem erjed). Mivel kiküszöbölődik az erjesztés folyamata, így a levelek megtartják eredeti fényes, zöld színüket. A zöld tea levelei sötétzöld árnyalatúak, alakjuk a kardpengéhez hasonlít. Kevés koffein található a zöld teában.

A zöld teát a Távol-Keleten napi rendszerességgel fogyasztják. Sok-sok jótékony hatását már kutatásokkal is bizonyították. A

zöld tea talán legismertebb tulajdonsága az erős antioxidáns hatása, azaz leköti a sejteket károsító szabad gyököket és így megakadályozza a sejtek „meghibásodását”. Japán tudósok kimutatták, hogy a zöld teát rendszeresen fogyasztók körében a daganatos sejtek lassabban szaporodnak, tehát daganatellenes hatással is bír ez a teafajta.

Ha az emésztőrendszert szeretnénk tehermentesíteni, erre is kiválóan alkalmazhatjuk a zöld teát: javítja a belek, a gyomor, a máj, a vese működését, segíti az alkohol lebontását a szervezetben, enyhítheti az ízületi gyulladásokat, panaszokat. Fogszuvasodás megelőzésére, illetve kezelésére is tökéletes megoldás lehet a napi egy csésze zöld tea, mivel baktériumellenes hatóanyagaival megakadályozza a baktériumok megtelepedését a fogakon.

Boszorkánykonyhánkban a zöld tea szépségünkre kifejtett hatását is kiaknázhathatjuk, mert védi a bőrt a kiszáradástól. A teával akár arcot is moshatunk, vagy a felapított tealeveleket vízzel összekeverve arcmaszkot is készíthetünk.

A zöld tea elkészítésénél arra ügyeljünk, hogy a felforrósított vizet hagyjuk kihűlni 80–90 Celsius-fokra, és ekkor tegyük bele a tealeveleket. 2–3 dl vizet 1 kávéskanál teafüvel dúsíthatunk.

Fehér tea

Említettem, hogy a távol-keleti hagyományos orvoslás szerint a zöld tea a nyárhoz köthető. Nos, a fehér tea minden évszak teájának nevezhető, bármely évszakban is fogyasztjuk, erősíti testünket-lelkünket. A kínai császárok az örök élet elixírjének egyik összetevőjét tisztelték benne. A fehér tea leveleket és rügyeket tartalmaz. A „császári szüretelésnek” nevezett teaszedés alkalmával az első, piciny hajtásleveleket és a friss rügyeket szedik le, a zöld teához hasonlóan ezeket sem fermentálják.

Az izletes fehér tea a zöld teában található antioxidáns hatóanyag-mennyiség dupláját tartalmazza. A zöldesfehér színű tea támogatja az immunrendszert, természetes fluorid-tartalmánál fogva óvja a fogak épségét, illetve segít megelőzni a fogkőképződést. Alacsony a koffeintartalma, ám így is szépen segíti a koncentrációt. A fehér tea alacsony nátrium-, ám nagyobb mennyiségű káliumtartalmánál fogva regenerálja az izmokat, támogatja az egészséges izomműködést. Jelentős mennyiségű króm, nikkel, mangán és vas található benne, így cukorbetegség, illetve vérszegénység esetén is javallt a fogyasztása. Alacsony cseresvianyagmennyisége miatt az érzékenyebb gyomrúak is ihatják.

A fehér tea egyik elkészítési módja a következő „szertartás” szerint történhet: először öntsük ki a forró vizet a csészebe, majd tegyük bele a tealeveleket. 1 kávéskanál fehér teához 1,5–2 dl víz szükséges. A leforrázás után lefedve hagyjuk állni 5 percig, ezzel el is készült az első forrázat. A második forrázat áztatási ideje már csak 3 perc. Egy adag teát akár 4–5-ször is leforrázhatunk.

Jómagam elbűvölőnek tartom a növények, teák birodalmát. Jöjjön el, vigye haza magával a cikkben szereplő valamelyik teafajtát, és ajándékba kap egy filtert a másik fajtából!

Kelemen Livia

fitoterapeuta, a Biotitok Gyógytér vezetője

Elérhetőségek:

Balatonfüred, Kossuth utca 19.
Nyitva tartás: hétfő-péntek: 9–17,
szombat: 9–12

Internet: www.biotitok.hu (e-mail: info@biotitok.hu)

és www.facebook.com/Biotitok
Érdeklődés, bejelentkezés: 20/595-3062 vagy személyesen az üzletben

Első osztályosok még

Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Balatonfüredi Széchényi Ferenc Tagintézménye, 9. R osztály: Kovács Olivér, Halász Máté, Kecskés Dániel, Szitkovics József, Orbán Dávid, Horváth Máté, Kolonics Tamás, Vers Kornél, Futó Róbert, Lénárt Tamara, Lájér Gábor, Ács Dominka, Szalai Flóra, Sárközi Vivien, Sebestyén Zsanett, Teszéri Rebeka, Scheiber Liza, Fridmann Brigitta, Seres Valéria, Bardon Szimonetta, Laki Krisztina, Nyárs Fanni, Piedl Márk, Kiss András, Szabó Kinga, Wágner Karina. Hiányzók: Kirchner Péter, Tóth Barbara (A lapunkban megjelenő általános és középiskolás elsősök fotóit Tóth Attila fotográfusmester készítette.)

Sárdy János- emlékezt az Arácsi Népházban

**Harminc országban
énekelt a világhírű
Honvéd Művészegyüt-
tes szolistaaként
Kálmánffy Ferenc. A
Köztestületi Ezüst
Érdemkeresztjével is
kitüntetett budapesti
énekművész ma már
nyugdíjas.**

Kálmánffy Ferenc 1999-ben vonult nyugdíjba, de ezután sem akart az énekléstől végleg elszakadni, így önálló operettműsorokat állított össze. Ezekkel a műsorokkal Havas Krisztina énekesnővel és fiával, a szintén kiváló hanggal megáldott Gáborral járta az országot. Pár évvel ezelőtt Balatonfüredre, Arácsra költözött feleségével.

Megismerte és megszerette az itt élő embereket. Az Arácsi Népházban már hallgatták énekelni a kiváló művészt és fiát, Gábert. Kálmánffy Ferenc énekművész a 70. születésnapján felejthetetlen élménnyel ajándékozta meg azokat a vendégeket, akik eljöttek a Sárdy János-estjére.

Az esten felléptek: Szamodó Gabriella, a Magyar Állami Operaház magánénekes,

aki a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola után a római Accademia Musicale di Santa Cecilia hallgatója volt. Kálmán István a világszerte egyedülálló, 40 fős Honvéd Férfikar, Európa szinte egyetlen hivatásos férfikórusának a tagja. Somos Zoltánné Farkas Edina előadóművész és Somos Zoltán. Az est folyamán zongorán kísért Bárkányi Éva Liszt-díjas zongoraművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára. Kálmánffy Gábor a profi énekeseket meghazudtoló, gyönyörű, tiszta hangjával tette szépé a régi kedves dalokat. Az emlékesten elhangzott dalok mind egyikét Sárdy János énekelte valamikor. Az est folyamán Kálmánffy Ferenc több anekdotát is elmondott a legendás művészről. Arácsra a közönség együtt énekelte az örökbeeső Huszka Jenő-dalt a Lili bárónőből.

Kálmánffy Ferenc születésnapjára meglepetésként természetesen az arácsiak is készültek. Énekel, tortával és más kedves ajándékokkal köszöntötték a művészt hetvenedik születésnapján.

Hanny Szabó Anikó

Ablak az örökkévalóságra

Jószai Sándor, a hódmezővásárhelyi Szent Lukács Ikonfestő Baráti Kör megalapítója március 22-én mutatkozott be az Arácsi Népházban.

Jószai Sándor 25 éves kora, 1968 óta foglalkozik képzőművészettel, bronzba, fába, kerámiába önti elképzeléseit. 1981-től készít ikonokat. Hosszú éveken át tanulta és kísérletezte ki a mai ikonfestészet technikai megoldásait. A hazai bemutatkozás sikere felbátorította, 1991-ben már Németországban is bemutatkozott alkotásaival. Bulgáriai, romániai, izraeli, görög és német tanulmányúttai során ortodox templomok ikonjait tanulmányozta.

2006-ban már kezdő és mesterkurzusként szervezett országos ikonfestő tábor. A hosszú évek alatt – és erre nagyon büszke – kovácsolódott össze az a csapat, akikkel Szent Lukács Ikonfestő Baráti Kör néven egy klubot alkotnak. Németországi kiállításukapcsán 1993-ban Hannoverben felvették a Nemzetközi Ikonbarát Klub tagjai közé. A későbbiekben már óraadó tanárként rendszeresen tanít a Rhön und Grabfeldi Népfőiskolán.

Jószai Sándornak számos egyéni tárlata volt itthon és külföldön. Köztéri munkái találhatók hazánkban és külföldön egyaránt, Hódmezővásárhelyen egy csobogókút, Mohácson Szent Flórián szobra. Hódmezővásárhely hollandiai testvérvárosának egy stílizált földgömböt ajándékozott.

Jószai Sándor korszerű anyagokkal, azonban hagyományos vászonalapozású, egészséges, száraz fatáblákra dolgozik. A faragott alapfákat a hegyvidékről származó hársfából, ritkán gyümölcsfákból készíti. Öreg hordók egészséges dongáira és fenékdesszáira is szívesen fest – mint mondta –, annak ellenére, hogy az előkészítő munka hosszú, fárasztó és rendkívül piszkos. Az eredmény viszont mindenért kárpótol. Az előrajzolás után az egész táblát learyozza, ha metálfelületre kerül fel az olajfesték. Az ikont sokan olyan speciális táblaképnek tekintik, amely az Istenrel való találkozást jelenti, vagyis az e világának és a túlvilágának a határán lévő misztikus tárgynak. Jószai Sándor ikonjain feliratok is szerepelnek, görög, ősi szláv, némelyiken magyar nyelven is. A régi írásokat egy német barátjától kapta ajándékba, aki 25 éven keresztül kutatta az ikonok feliratait. Ezt a két füzetet úgy óvja, ha bármilyen baj is történne, ezeket az írásokat a hóna alá kapva, mindegyik hátrahagyva szaladna ki a házból – meséli.

Az ikonfestéssel eltöltött évek alatt az ortodox vallással is megismerkedett a művész.

A kiállítást Kaldenecker Dezső értő szavakkal nyitotta meg. Az esten Tóth Szabina, a Ferencisk János Zeneiskola növendéke zongorázott. A kiállítás április 13-ig látható az Arácsi Népházban.

H. Sz. A.

Kitűnő matekosok a református iskolában

Több éve hagyomány iskolánkban az alsó tagozatos matematikaverseny szervezése. Ebben a tanévben a kistérségen túli iskolák közül meghívunk több református iskolát is. Így az idei versenyre érkeztek Csajágról, Litétről, Alsóörsről, Csopokról, Tihanyból, Pécselyről, Balatoncsicsóról és a balatonfüredi három általános iskolából versenyzők.

Osztályonként 2–2 főt nevezhettek az iskolák. Az első

és második évfolyamon 45 percig, a harmadik és negyedik évfolyamon 60 percig dolgozhattak a feladatokon a gyerekek.

Eredményhirdetésre még a verseny napján 16 órakor sor került. A szabadidőben a gyerekeket és kísérőiket a Kálvin teremben táblajátékokkal szórakoztatta Sótornyai Sándor.

A feladatok megoldásai és helyezések honlapunkon, a www.reformatusisk.hu oldalon is megtekinthetők.

Helyezések:

1. évfolyam: 1. Kulcsár Anna, Református Ált. Isk., B.-füred, 2. Marton Milán, Radnóti, 3. Orbán Sára, Radnóti

2. évf.: 1. Szolláth Eszter, Református Ált. Isk., B.-füred, 2. Kajári Bence, Református Ált. Isk., B.-füred, 3. Szabó Nimród, Csopaki Ref. Ált. Isk.

3. évf.: 1. Navratyil Benedek, Radnóti, 2. Pálfi Máté, Eötvös, 3. Csontos András, Radnóti

4. évf.: 1. Biros Benedek, Pécsely, 2. Hartmann Virág, Eötvös, 3. Gaál Csanád, Radnóti

Református Általános Iskola

Gazdit keresünk

Kenny egy nagyon szép fajtatiszta beagle kan, kb. 1,5 éves. Kedves, barátságos, más kutyákkal jól kijön, szépen megy pórázon, szofogadó és jó házőrző is lenne. Kennynek megvan a veszettség- és a két kombinált oltása, be van chipelve, EU-s útlevéllel rendelkezik, feregajtót, bolha és kullancs elleni kezelést kapott. Új nyakörvet, pórázt és jutalomfalatokat adunk minden kedves örökbefogadónak.

Inga Wagner

elnök

Észak-balatoni Ebmentő Egyesület

telefon: 30 509-3564, inga@hundehilfenordbalaton.eu

Balaton szupermaraton

A szupermaratont idén hatodik alkalommal rendezték meg, melyre 15 országból több mint ezer résztvevő érkezett március 21-én.

Így már márciusban is a hagyományosan jelentős számú kísérővel és a szervezői gárdával együtt a kétezer fős futókaraván a néhány nap alatt sok ezer vendégéjszakával és napi fogyasztással erősíti a szezonon kívüli a Balaton idegenforgalmát.

A balatonfüredi Rácz Adél (képünkön) az előkelő második helyen végzett kategóriájában, és a Balatonfüredi Futball Club Tömegsport Szakosztályának (Balatonfüredi Futó Cimborák) versenyzői a következő eredményt érték el a VI. Balaton szupermaratonon:
Sebők Lilla – aranyérem (csapat, 96 km)
Nagy Katalin – aranyérem (páros, 96 km)
Kolonics Tamás – aranyérem (csapat, 195 km)
Kovács Gábor – aranyérem (csapat, 195 km)
Gyűrűs Nóra – aranyérem (csapat, 195 km), bronzérem (egyéni, 195 km)
Kelemen Nóra – ezüstérem (egyéni, maraton)
Máténé Varju Edit – bronzérem (egyéni, 195 km)
Máté Zoltán – bronzérem (egyéni, maraton)
Morócz József – bronzérem (egyéni, 96 km)
Török Krisztián – aranyérem (csapat, 195 km)
Tomán Edina – 4. helyezett (egyéni, 195 km)
Szőnyi Ferenc – 4. helyezett (egyéni, 195 km)
Vida Beáta – 5. helyezett (egyéni, 195 km)
Czilli György – 5. helyezett (egyéni, maraton)

A legmerészebbek egyéniben vállalkoztak a 195,4 kilométeres táv teljesítésére, de természetesen teljesíthették a távot párosban, csapatban is, illetve voltak napi szakaszok és fél balatoni táv is, és negyedik alkalommal teljesíthették a MaratonFüred 42,195 km-es távját.
Rendkívüli, amit a négy nap alatt a futók nyújtanak, de ezen a versenyen külön meg kell említeni az időjárást is, ami speciális akadályt okozott a résztvevőknek. Az első napokban a hideg mellé viharos szél is kijutott, a negyedik napon pedig a március ismét télbe fordult és havazott, az utak pedig sokszor jegesre fagy-

esésben indultunk, az ehhez társuló csúszós, jeges útviszonyok mellett, nem mellesleg akkor már 151 km-rel a lábainkban. Sajnos kétszer is meg kellett állnom, és ezzel vége is lett annak az álmomnak, hogy 13 óra alatt érjek célba. 30–35 km-től javult az időjárás, megpróbáltam mindent kiadni magamból, de ez már kevés volt. Végül is elégedett vagyok, mert mindent kihoztam magamból, amit az időjárás megengedett.
A férfiakkhoz hasonló módon a nőknél is mind a négy napot ugyanaz az atléta nyerte: a békési Gyebnár Éva, aki ma 4:34:21 mp alatt gyűrte le a távot. Az összideje 17:17:18 mp, amivel több mint 72

perccel előzte meg a 2. Martinák Anikót.
Gyebnár Éva: – Az elmúlt napok taktikája ma is jól működött, együtt mentünk az élen, majd 30 km-től váltottam, és a lendülete-sebb futás a többieknek már nem esett jól. Meg vagyok elégedve az eredményemmel, mert hidegben, merev lábakkal nehéz jobban futni. A célom az, hogy a szezon során minél jobban kitoljam a tempót, minél hosszabb távon tartsam az iramot. Edzésként néhány terepversenyen indulok majd, s

május végén jöhet a Békéscsaba–Arad, amit az idei fő versenyemnek tekintek.
A Coca-Cola Testéresztő háromfős csapatának nem sikerült a mesternégyes, azaz, hogy mind a négy szakaszt megnyerjék, ennek ellenére sikerült az, ami korábban egyetlen váltónak sem: 12 órán belül érték célba a 4. nap végére.
– Új útvonalcsúcsot állítottunk fel, köszönhetően annak, hogy nagyon egységes a csapatunk Balázs Leventével és

Makár Lászlóval. Úgy mentünk a négy nap során, mint a golyó. S ha szükséges lenne, holnaptól ugyanilyen elánnal folytatnánk. Ma már egy kicsit kiengedtünk és a Dunaaszfalt Tiszakécske (3:04:39) így kerülhetett elénk 44 másodperccel. Összességében több mint félórás előnyt szeretünk a negyedik napra – jegyezte meg Galántai György a csapatból.
Ezután gratulálunk minden résztvevőnek a fantasztikus teljesítményhez. A BSI szezonnyitó futóversenye sikeresen lezárult, reméljük, jövőre barátságosabb idő fogadja majd a futókat a tónál.

BFN, Perdi Petra

Magyar bajnok a junior kézilabdacsapatunk

Pontvesztés nélkül lettek bajnokok a balatonfüredi junior férfi kézilabdázók

Veretlenül újra bajnokságot nyert a Balatonfüredi KSE juniorcsapata. Az ifjú kézisek Kecskeméten a kétnapos bajnoki rájátszásban védtek meg bajnoki címü-

ket. A György László irányította csapat eredménye nagy érték, hiszen idén már több fronton is teljesíteniük kellett a játékosoknak. A Veszprém, Csurgó és Szeged

juniorcsapatait megelőzve, mind-egyik együtttest magabiztosan legyőzve, pontvesztés nélkül lettek bajnokok a füredi férfi juniorok.

Nagy eredmény a tavalyi bajnoki cím megvédése, hiszen idén a bajnokság mellett az első ízben kiírt Junior-kupában is szerepelnek a juniorok, többen játszanak a korosztályos válogatottakban. Rájuk épül a BKSE II csapata a felnőtt NB I/B-ben, és egyre gyakrabban kapnak szerepet a felnőttek között is, sőt Zdik Bence már a horvátok ellen készülő felnőtt válogatot keret összetartására is meghívót kapott.

A juniorok felkészítői György László és Igor Zubjuk edző, valamint Mészáros Balázs gyűrő.

A kecskeméti mérkőzéseken pályára lépők névsora: Komendánt Endre, Csernyik Virgil, Árki Roland, Nagy Dániel, Pulay Gábor, Pordán Endre, Szöllősi Balázs, Németh Balázs, Törteli Koppány, Csóka Balázs, Kemény László, Bánhidi Bence, Mátó István, Faluvégi Rudolf, Zdik Bence, Bóka Bendegúz, Gergely Bence, Tarkányi Bence, Gerdán Tibor és Vasvári Ádám.

A bajnokságban még pályára lépők: Hornyák Péter, Kakas Tivadar, Horváth Máté, Kurán Gergő, Pethő Ákos, Sinka Dávid, Éliás Gábor, Csépanyi Gergő, Hajnal Márton, Palumbéli Máté, Simon Máté, Menyhárt Máté, Sárosi Gábor, Déber Bence, Lestál Martin, Bocskay Bence és Surányi Kristóf.

balatonfured.hu

Vadnai Jonatáné az Európa-kupa

A franciaországi Le Havre városa adott otthont 2013. március 30–április 02. között az Európán átívelő Laser Európa-kupa sorozat következő állomásának, ahol a Balatonfüredi Yacht Club vitorlázója, Vadnai Jonatán minimumponttal, 6 futamgyőzelemmel magabiztosan utasította maga mögé a 130 fős Laser 4.7-mezőnyt.
A Laser Európa-kupa sorozat kiemelt versenyén 13 ország ifjú vitorlázói gyűltek össze a 4.7-es hajóosztályban, dacolva a napközbeni maximális 5–6 fokal hő-

mérséklettel. A hideg idő mellett az erős és változó áramlás, valamint a 15–20 csomós szél is próbára tette a versenyzőket.
Jonatán a kvalifikációs futamok befejeztével – 1., 1., 10., 23., 1., 1., helyezésekkel – a 3. helyről, 4 ponttal lemaradva várta a folytatást a két olasz, Villa Nicolo és Planchestainer Ginamarco nyomában. A második napi eredmények kiejtése után Jonatánnak a már nem szabadott hibáznia – és nem is hibázott: a döntő első futamában a két olasszal fölénys

előnyre tettek szert, majd Jonatán a véghajrában, az utolsó 50 méteren bebizonyította, ki a jobb. A döntő második futamában egy jó lee-rajtot követően, az áramlás adta lehetőségek felismerésével is kihasználásával magabiztos győzelmet szerzett az utolsó futamban is.
Jonatán ezen eredményével megszerezte az idei év második összetettbeli és harmadik korosztályos (U16) Európa-kupa győzelmét.

Fenyőfalvi Anett

BYC-s sikerek Olaszországban

A szlovéniai kooperi Laser Európa-kupát követően a BYC-es csapat (Érdi Mária, Galgóczy Tamás, Litkey Balma, Vadnai Benjamin és Vadnai Jonatán) – képünkön a testvérek, jobbról Benjamin, balról Jonatán) Edelenyi-Szabó Viktorral és Korchmáros Kristóffal kiegészülve vágott neki a Laser Európa-kupa következő állomásának az olaszországi Malcesinben március 14–17. között, ahol Jonatán győzelme mellett több remek eredményt is begyűjtöttek vitorlázóink.

A négynapos versenyen az időjárás megmutatta igazán zord ar-

cát is: 6 fokal levegő, 7 fokal víz és 30–35 csomós szél várta versenyzőinket.

Az idei laser sorozat második fordulóján népes mezőny gyűlt össze mindhárom hajóosztályban: lány radiálósok 89-en, fiú radiálósok 165-en, a 4.7-esek 122-en, míg a standerdese 111-en álltak rajthoz.

A BYC-s versenyzők ezen a versenyen is remek eredményeket

értek el: Laser 4.7 hajóosztályban Vadnai Jonatán az összetett 2., míg korosztályában az 1. helyet szerezte meg; Edelenyi-Szabó Viktor az ezüstcsoport 31. helyén végzett, Érdi Mária a lányoknál az összetett 25. helyen, míg U16 korosztályban a 9. helyen ért célba.

Laser Radiál osztályban Vadnai Benjamin összetett 13. helyezést ért el 165 hajó közül; Standardeseknél Litkey Balma az ezüstcsoport 33. helyén ért célba, míg Korchmáros Kristóf ugyanezen csoportban 46. helyezést ért el.

Fenyőfalvi Anett

A Vadnai testvérek tovább vitorláznak a világhír felé

Olcsón, jól, Önnek!

Komplett szemüveg

már **9.770 Ft-ért!**

HOYA Progresszív szemüveglencse
ZEISS már **29.500 Ft/pár**

Rendkívüli INGYENES szemvizsgálat
április 5. (péntek)!

Füred Optika

Balatonfüred, Ady E. u. 45.; Tel.: 87/480-737

Az akció április 1-30-ig tart.
 *Szemüvegrendelés esetén
 ingyenes a szemvizsgálat.
 Bővebb információ üzzünkben.

SKYlight

Balatonfüred & Pápa

szolárium & alakformáló stúdió

+36 30 730-2528

www.skylightszoli.hu

Balatonfüred, Köztársaság út 14.
 Pápa, Ró. u. 21.

+36 87/788-277
 +36 89/778-927

**PRÉMIUM KATEGÓRIÁS BERENDEZÉSEINK SEGÍTIK
 A HÖLGYEKET ÉS AZ URAKAT AZ ALAKFORMÁLÁSI
 ÉS ARCFIATALÍTÓ CÉLJAIK ELÉRÉSÉBEN.**

Akár 3 nap alatt teljes átfarmálódás, megfiatalodás, regenerálódás.

Gépeinkről röviden:

3 - MAX AZ INTEGRÁCIÓ EREJE

KAVITÁCIÓ - mélyebb zsírrétegek olvasztása

RÁDIÓFREKVENCIA - visszafordítja a bőr öregedését okozó
 fiziológiai folyamatot

VÁKUUM-RF - felgyorsítja a zsírszövetekben a vér -
 nyirokkeringést. Csökkenti a zsírdepókat,
 javítja a bőr általános állapotát. Cellulit
 csökkentő hatása azonnal látható.

**ITT ÉS MOST PRÓBÁLJA KI
 CSÚSTECHNOLÓGIÁS GÉPEINKET!!!**

Látványos eredmények már az első alkalom után!
 Centiméterben mérhető térfogatcsökkenés!

ARCKEZELÉS:

Az RF hőenergiája elősegíti a kollagén rekonstrukciót -
 Sima üde bőr kezelésünk után!!!

HULLÁM MASSZÁZS - NYIROKMASSZÁZS

Lazuljon el! Ezt a kellemes érzést semmi sem
 utánozhatja, ezer pozitív hatás!

LOVAGOLJ A BALATONFÜREDI LOVAS KLUBBAN

Ki ne álmodott volna életében arról, hogy gyönyörű tájon
 egy csodálatos lovon ülve szabadnak és boldognak érezze magát?
 A Balatonfüredi Lovas Klub lehetőséget ad erre minden korosztálynak:
 - lovas oktatás gyermekeknek 6 éves kortól karámban és terepen képzett, nyugodt pónilovakon
 - kezdő és haladó felnőtteknek oktatás és élménylovaglás
 Diplomás oktatóink mindenkit szívesen látnak!
 Nekünk a lovaglás és az oktatás nem munka, hanem élmény!
 Végre egy olyan lovas hely, ahol minden gyerek a számára megfelelő méretű pónira ülhet!
 Kedves szülők, ne engedjétek a gyermeküket
 idő előtt nagy lovakra ülni.
 Képzeljétek el, ha nektek kellene 3-4m magas lovon ülni, mit éreznétek?

Nálunk a lovaglás élmény
Érdeklődni és jelentkezés 30/457-47-67

DR. BÁNKI MAGDOLNA

fül-orr-gégész és audiológus
 szakorvos

MAGÁNRENDELÉSE

- Felnőtt és gyermek ellátás
- akut és krónikus panaszok esetén
- Allergiás betegségek kivizsgálása
- Felső légúti daganatszűrés
- Horkolás kivizsgálása, alvásmonitorozás
- Hallásproblémák, fülcsengés kezelése
- Hallókészülékek beállítása

RENDELÉSI IDŐ: **PÉNTEKEN:** 14.00-16.00
SZOMBATON: 11.00-13.00

Bejelentkezés: 30 9288 588

ORVOSI KÖZPONT
 BALATONFÜRED, CSOKONAI UTCA 10.

AKUPUNKTÚRA ÉS LÉZERTERÁPIA

Bejelentkezés: dr. Király Tünde
 06-70-584-09-45

AKUPUNKTÚRA alkalmas:

- fejfájások, migrén
- mozgásszervi panaszok
- meddőség, impotencia,
- nőgyógyászati betegségek
- bőrbetegségek
- légzőszervi betegségek kezelésére
- fogyás elősegítése
- dohányzásról, alkoholoról való
 leszokás segítése

A LÁGY LÉZER alkalmas:

- reumatológiai kórképek
- bőrgyógyászati, ideggyógyászati,
- fül-orr-gégészeti betegségek
 kezelésére
- fájdalommentes, gyors gyógyulás,
 nincs mellékhatás
- gyermekek kezelésére is alkalmas